

**Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника**

Юридичний інститут

кафедра судочинства

Яремак З.В.

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ

методичний посібник

**для підготовки до семінарських занять та самостійної
роботи студентів IV-го курсу денної форми навчання**

(спеціальність «правознавство»)

Івано-Франківськ, 2011

УДК 347.952
ББК 67.9(4 Укр)7

Схвалено на засіданні кафедри судочинства Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від «02» березня 2011 р., протокол № 9.

Затверджено Науково-методичною радою Юридичного інституту (протокол № 4 від «22» березня 2011 р.).

Затверджено Вченою радою Юридичного інституту (протокол № 9 від «31» травня 2011 р.).

Рецензенти:

Великорода О.М. - к.ю.н., доцент, завідувач кафедри судочинства юридичного факультету Прикарпатського юридичного інституту ЛьвДУВС.

Логвінова М.В. - к.ю.н., доцент, заступник директора Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Яремак З.В. Виконавче провадження (методичний посібник для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи студентів IV-го курсу денної форми навчання (спеціальність «правознавство») – Івано-Франківськ, 2011.

Посібник розроблений на основі навчального плану Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначений для підготовки до семінарських занять з курсу «Виконавче провадження», підготовки до здачі заліку, а також для самостійної роботи студентів.

В посібнику викладені: загальна характеристика дисципліни; програма курсу; завдання до семінарських занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, перелік питань, які виносяться на обговорення на заняті, контрольних питань для перевірки знань, практичних та методичних завдань, перелік літератури, а також розширений перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідний вид відносин; теми та переліки контрольних запитань до них, які виносяться на самостійне вивчення студентів і будуть включені в питання підсумкового контролю; індивідуальні завдання для самостійної роботи; перелік питань для підсумкового контролю.

Посібник призначений для студентів, аспірантів, викладачів.

ВСТУП

Однією з визначальних ознак дієвості будь-якої гілки державної влади та відповідно її авторитету як у суспільстві, так і на міждержавному рівні є забезпечення своєчасного та повного виконання її рішень. Спроможність влади ліквідувати розрив між проголошеним та здійсненим є одним із найбільш ефективних засобів наведення належного правопорядку в державі.

Виконання рішення суду та інших юрисдикційних органів є кінцевим етапом процесу захисту суб'єктивних майнових та особистих немайнових прав громадян та юридичних осіб шляхом їх фактичної реалізації (за визначенням Ю.В. Білоусова). Без реалізації дій по виконанню рішень втрачається сенс діяльності суду та інших органів (посадових осіб), які уповноважені на здійснення захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, територіальних громад чи держави.

Виконавче провадження – це сукупність дій органів і посадових осіб, зазначених у Законі України «Про виконавче провадження», спрямованих на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), які здійснюються на підставах, у спосіб та в межах повноважень, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, виданими відповідно до цього Закону та інших законів.

Примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) покладається на державну виконавчу службу. Державна виконавча служба входить до системи органів Міністерства юстиції України і здійснює виконання рішень судів та інших органів (наприклад, нотаріальних) відповідно до законів України. Умови та порядок виконання таких рішень регламентовані Законом України «Про виконавче провадження» від 1 липня 1999 р. (в ред. від 8.03.2011 р.)

Програма вивчення дисципліни «Виконавче провадження» складена з урахуванням структури чинного виконавчого законодавства, досягнень науки і навчально-методичних вимог, що відображають специфіку предмета.

Даний курс передбачає забезпечити проінформованість та оволодіння сучасними знаннями у сфері виконавчого провадження студентами, дозволить їм вивчити основні поняття, систему та принципи діяльності органів державної виконавчої служби, організацію роботи державної виконавчої служби.

Курс спрямований на формування у студентів правового світогляду та мислення, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо здійснення виконавчих дій.

Предметом вивчення курсу «Виконавче провадження» є правові норми, які охоплюються цим міжгалузевим інститутом системи права України, їх тлумачення та механізми реалізації.

Місце курсу в навчальному процесі визначається особливостями законодавства, яке регулює здійснення виконавчого провадження і об'єднує елементи ряду основних галузей.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- проблемні питання правовідносин виконавчого провадження;
- діюче виконавче законодавство;
- основні поняття, види та завдання виконавчого провадження;
- порядок та особливості звернення стягнення на майно боржника;

вміти:

- ✓ порівнювати і аналізувати норми виконавчого законодавства;
- ✓ тлумачити і застосовувати чинне законодавство, яке регулює здійснення виконавчого провадження;
- ✓ узагальнювати практику та робити відповідні висновки;
- ✓ давати юридичну кваліфікацію відносинам виконавчого провадження.

Відповідно до навчального плану курс «Виконавче провадження» включає лекції, семінарські (практичні) заняття та самостійну роботу студентів.

Проведення лекцій має на меті ознайомлення студентів із загальними положеннями щодо змісту, суті, особливостей виконавчого провадження як міжгалузевого правового інституту. В лекціях викладаються основні теоретичні поняття курсу, акцентується увага на важливих, проблемних моментах, практичних можливостях реалізації законодавчих положень тощо. Вони покликані дати загальні знання основних положень виконавчого провадження, полегшити вивчення дисципліни, забезпечити правильний аналіз її норм, тлумачення і застосування.

Під час підготовки до семінарських занять студенти поглиблюють знання з курсу «Виконавче провадження», здобуті під час лекцій. Вивчення теоретичних аспектів цієї дисципліни передбачає їх практичне застосування на семінарських заняттях шляхом вирішення практичних ситуацій, розгляду справ державною виконавчою службою, виконання методичних завдань, відповідей на контрольні питання, а також усних опитувань студентів. Мета семінарських занять – навчити студентів реалізовувати здобуті знання, набуті вміння і навички у практичній діяльності.

Даний посібник покликаний допомогти студентам в процесі вивчення курсу «Виконавче провадження». В нього включена тематика та зміст семінарських занять; теми, винесені на самостійне опрацювання. До кожної теми, винесеної на семінарські заняття чи самостійне вивчення, сформульована анотація, методичні поради до її вивчення, які коротко визначають зміст теми, націлюють на вибір правильного підходу до аналізу теми, акцентують на проблемних моментах, вказують на вироблення схеми підготовки питань. До теми також подається перелік основної наукової літератури, ознайомлення з якою забезпечить глибший теоретичний аналіз відповідних питань, а також вичерпний перелік нормативно-правових актів, які служать законодавчою основою регулювання даного виду відносин.

Основою підготовки до семінарських занять виступають навчальні підручники та посібники, які є загальними для всіх тем, а саме:

1. Білоусов Ю.В. Виконавче провадження. – К. : Прецедент, 2004.
2. Валеев Д.Х. Исполнительное производство. – СПб. : «Питер», 2008.
3. Васильєв С.В. Основи виконавчого провадження : Навч. посібник. – Х. : Одиссей, 2008.
4. Виконавче провадження. Законодавство. Судова практика : [зб. нормат. актів]. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К. : Юрінком Інтер, 2009.
5. Вставская И.М., Савченко С.А. Исполнительное производство : учеб. пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Проспект, 2010.
6. Гуреев В.А. Исполнительное производство : ученик / В.А. Гуреев, В.В. Гущин. – М. : Эксмо, 2009.
7. Копайгорода І.Д., Панченко М.І., Олюха В.Г., Ан М.І., Нечаєв А.В. Цивільне виконавче право України : Підр. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закладів України / За заг. ред. І.Д. Копайгори. – Львів : «Магнолія-2006», 2007.
8. Кройтор В.А., Фролов М.М., Ясенюк Н.М. Исполнительное производство. – Х. : Эспада, 2005.
9. Ніколаєв І., Ніколаєв О., Карманов Є., Заїкіна Л. Виконавче провадження в Україні: актуальні питання / Під ред. І. Ніколаєва. – К. : Центр комерційного права, 2004.
10. Спасибо-Фатєєва І.В., Печений О.П., Крат В.І., Мица Ю.В., Спасибо І.А. Актуальні питання виконавчого провадження : практ. посібник / Під редакцією д.ю.н. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – К. : Центр комерційного права, 2009.
11. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Щербак С.В. Закони України «Про державну виконавчу службу», «Про виконавче провадження», «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» : Науково-практичний коментар. – К. : Видавець Фурса С.Я. : КНТ, 2008.
12. Фурса С. Я., Щербак С. В. Виконавче провадження в Україні : Навч. посіб. — К. : Атіка, 2002.

До тем, винесених на розгляд на семінарських заняттях, поданий детальний перелік питань, які будуть розглядатись на занятті, перелік контрольних питань, що носять більш конкретний, деталізований характер, передбачають здійснення узагальнення чи навпаки конкретизації окремих положень теми, порівняння нормативних приписів, тлумачення норм тощо і забезпечують більш глибоке освоєння теми.

До тем також включені практичні завдання, які передбачають юридичний аналіз відносин, кваліфікацію юридичних фактів, що мали місце, вирішення на основі нормативно-правових актів правових конфліктів, ситуацій. При вирішенні практичних завдань, насамперед необхідно проаналізувати коло відносин, які склалися, та вибрати правові норми, що підходять для врегулювання в даному випадку. Вибравши норму, слід

переконатись в її чинності та автентичності тексту, перевірити межі дії, щоб впевнитись, що саме вона (чи кілька норм), стануть нормативною підставою правової кваліфікації. В процесі аналізу норми відбувається також її тлумачення, з'ясування змісту з урахуванням вивчених теоретичних положень. Відповідь – вирішення практичних завдань – повинна бути максимально повною, обґрунтованою, з посиланням на конкретні статті нормативно-правових актів та визначенням можливих варіантів вирішення, які можуть відрізнятись в залежності від зміни обставин. Виконання студентами цих завдань сприяє формуванню у них необхідних правових знань шляхом пошуку необхідних інформаційних джерел, а через їх опрацювання вміння аналітично оцінювати й виокремлювати основне із запропонованої інформації.

Підготовка до семінарських занять не вимагає переписування в зошит підготовки до занять положень підручників чи статей нормативно-правових актів, однак для належних, обґрунтованих відповідей, в першу чергу на контрольні питання та практичні завдання, в зошиті повинні бути вказані номери статей, їх положення, висновки по справі, результати вирішення конфліктів, які використовуються при відповідях, а також дають змогу викладачу оперативного перевірити підготовку до заняття.

В розділі «Самостійна робота студентів» подані теми, які не включені для детального аналізу на семінарських заняттях і є невід'ємною частиною курсу та будуть охоплені в рамках поточного і підсумкового контролю. Сформульовані до кожної теми питання для самоконтролю полегшать студентам їх самостійне опрацювання, спрямують в правильне русло підготовку на основі лекційного матеріалу, підручників та нормативно-правових актів.

В розділі «Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів» визначено додаткові завдання для поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно. З навчальної дисципліни «Виконавче провадження» таке завдання може бути виконано у формі: реферату або наукової роботи; реферування наукових статей; підготовка та оформлення схем, таблиць до запропонованих викладачем тем.

Дотримання викладених вище загальних рекомендацій сприятиме набуттю ґрунтовних знань з дисципліни «Виконавче провадження», розширенню правового світогляду студентів, підвищенню їх професійного рівня.

Навчальним планом на вивчення даної дисципліни на денній формі навчання відводиться 72 год., з них: 16 год. лекцій, 16 год. семінарських занять, 40 год. самостійної роботи. Форма контролю – залік.

ПРОГРАМА КУРСУ

Загальна частина

ТЕМА 1. Загальна характеристика виконавчого провадження як міжгалузевого правового інституту

Становлення законодавства про виконавче провадження в Україні. Трансформація органів примусового виконання рішень (з органів судової влади на органи виконавчої влади).

Поняття та зміст виконавчого провадження. Місце виконавчого провадження в системі правових засобів захисту. Характеристика виконавчого провадження як міжгалузевого інституту.

Принципи виконавчого провадження: загально правові принципи: законність, юридична рівність, одержання юридичної допомоги; галузеві принципи, характерні як для виконавчого провадження так і для інших галузей права (диспозитивності, національної мови, рівноправність сторін); специфічні принципи, характерні тільки для виконавчого провадження (неупередженості, повноти і своєчасності, обов'язковості вимог державного виконавця, переважного захисту стягувача).

Джерела виконавчого провадження. Класифікація джерел за юридичною силою.

ТЕМА 2. Правовий статус державних виконавців

Поняття і завдання державної виконавчої служби. Правова основа діяльності державної виконавчої служби. Органи державної виконавчої служби.

Правовий статус державних виконавців. Вимоги, що пред'являються до державних виконавців. Порядок призначення і звільнення державних виконавців. Контроль за діяльністю державних виконавців. Відповідальність державних виконавців. Заохочення за успіхи в роботі. Оскарження дій або бездіяльності державних виконавців.

Правовий захист державних виконавців. Соціально-побутове забезпечення державних виконавців. Державне страхування та відшкодування шкоди у разі смерті або каліцтва державного виконавця. Оплата праці державних виконавців. Фінансування і матеріальне забезпечення діяльності державних виконавців.

ТЕМА 3. Суб'єкти виконавчого провадження

Поняття суб'єктів виконавчого провадження. Класифікація суб'єктів виконавчого провадження та їх характеристика: органи і посадові особи державної виконавчої служби; учасники виконавчого провадження

(сторони та їх представники, органи державної влади та місцевого самоврядування, прокурор, який представляє інтереси держави або особи); особи, які залучаються до проведення виконавчих дій (спеціалісти, перекладачі, поняті, зберігачі майна боржника, спеціалізовані організації, що здійснюють оцінку та реалізацію майна боржника).

Сторони виконавчого провадження, їх права та обов'язки. Представництво сторін у виконавчому провадженні. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні. Співучасть у виконавчому провадженні. Правонаступництво у виконавчому провадженні.

Правовий статус та умови участі у виконавчому провадженні: експерта, спеціаліста, перекладача, суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання. Залучення понять до провадження виконавчих дій.

Відводи державного виконавця, експерта, спеціаліста, перекладача.

Гарантії прав громадян та юридичних осіб у виконавчому провадженні, контроль та перевірка виконавчого провадження.

Взаємодія органів державної виконавчої служби з іншими органами державної влади та посадовими особами під час вчинення виконавчих дій.

ТЕМА 4. Виконавчі документи

Поняття виконавчих документів та їх класифікація. Ієрархічна система рішень, що підлягають виконанню:

- а) рішення Європейського суду з прав людини;
- б) рішення судових органів України;
- в) рішення несудових державних органів;
- г) рішення недержавних органів, яким державою надано право здійснювати певні повноваження у межах визначеної законом компетенції.

Рішення судових органів, що підлягають виконанню, їх класифікація: за видом судочинства; за процесуальним змістом рішень судів, що підлягають виконанню; за ієрархічною структурою судової влади.

Особливості виконання ухвал судів щодо забезпечення позовів, судових наказів.

Правові акти несудових державних юрисдикційних органів (посадових осіб) як підстава виконавчого провадження.

Рішення недержавних органів, що підлягають виконанню державною виконавчою службою.

ТЕМА 5. Підвідомчість виконавчих проваджень

Поняття підвідомчості. Підвідомчість у виконавчому провадженні. Види підвідомчості:

- 1) підвідомчість за місцем боржника в ієрархії органів державної влади;

2) за сумою, яка підлягає стягненню;

3) за територіальною ознакою.

Зміна підвідомчості виконавчого провадження.

Порядок передачі матеріалів виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого або виконавчої групи, від одного державного виконавця до іншого.

Особлива частина

ТЕМА 6. Стадії виконавчого провадження

Підстави для відкриття виконавчого провадження. Вимоги до виконавчого документа. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Рішення та ухвали, які підлягають негайному виконанню. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.

Прийняття виконавчого документа до виконання. Відмова у відкритті виконавчого провадження. Особливості виконання рішень у разі відкриття кількох виконавчих проваджень щодо одного боржника.

Строки здійснення виконавчого провадження. Час провадження виконавчих дій.

Відкладення провадження виконавчих дій. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення. Роз'яснення рішень, які підлягають примусовому виконанню.

Обставини, що зумовлюють обов'язкове зупинення виконавчого провадження. Право державного виконавця зупинити виконавче провадження. Порядок і строки зупинення виконавчого провадження.

Закінчення виконавчого провадження. Наслідки завершення виконавчого провадження. Повернення виконавчого документа стягувачеві. Повернення виконавчого документа до суду або іншого органу (посадовій особі), який його видав. Поновлення виконавчого провадження. Поворот виконання.

Розподіл стягнутих з боржника грошових сум та черговість задоволення вимог стягувачів. Порядок виплати стягнених грошових сум.

Витрати, пов'язані з провадженням виконавчих дій. Виконавчий збір. Винагорода державному виконавцеві.

ТЕМА 7. Заходи примусового виконання рішень

Звернення стягнення на майно боржника.

Звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), доходи, пенсію,

стипендію боржника.

Вилучення у боржника і передача стягувачеві певних предметів, зазначених у рішенні.

Інші заходи, передбачені у рішенні.

ТЕМА 8. Загальний порядок звернення стягнення на майно боржника

Порядок звернення стягнення на грошові кошти та інше майно боржника. Черговість стягнення. Право боржника на визначення першочерговості звернення стягнення на предмети (види майна). Порядок звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті при обчисленні боргу у гривнях. Звернення стягнення на заставлене майно. Звернення стягнення на майно боржника, яке перебуває в інших осіб або належне боржникові від інших осіб. Майно, на яке не може бути звернено стягнення.

Поняття арешту та вилучення майна. Вимоги до акту опису та арешту майна. Зберігання майна, на яке накладено арешт. Звільнення майна з-під арешту.

Оцінка майна. Проведення оцінки майна державним виконавцем або суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання.

Реалізація майна, на яке звернено стягнення. Прилюдні торги. Учасники прилюдних торгів. Строки проведення прилюдних торгів та їх процесуальне і документальне оформлення.

Особливості звернення стягнення на окремі види майна (будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку тощо).

ТЕМА 9. Особливості звернення стягнення, які характерні для боржника – юридичної або фізичної особи

Звернення стягнення на кошти боржника — юридичної особи. Звернення стягнення на інше майно боржника — юридичної особи. Порядок звернення стягнення на майно при реорганізації та ліквідації боржника — юридичної особи. Особливості звернення стягнення на майно боржника – фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності. Підготовка державним виконавцем і проведення прилюдних торгів з реалізації нерухомого майна.

Звернення стягнення на заробітну плату та інші доходи боржника. Умови, розміри та порядок відрахувань із зарплати, пенсії, стипендії боржника. Звернення стягнення на інші доходи боржника. Звернення стягнення на заробітну плату боржника, який відбуває покарання. Звернення стягнення на допомогу по державному соціальному страхуванню. Кошти, на які не може бути звернено стягнення. Порядок стягнення аліментів. Виконання рішень щодо покарання у вигляді штрафу та конфіскації майна.

Виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.

ТЕМА 10. Виконання рішень у немайнових спорах

Загальні умови виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення.

Виконання рішень про поновлення на роботі.

Виконання рішення про відібрання дитини.

Виконання рішення про виселення боржника.

Виконання рішення про вселення стягувача.

Виконання рішення про примусовий обмін.

Загальні умови виконання рішення про заборону діяльності об'єднання громадян.

Інші види рішень у немайнових спорах, що підлягають виконанню органами ДВС.

ТЕМА 11. Особливості виконання рішень іноземних судів та арбітражів

Загальний порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні. Підготовка та розгляд справ про визнання та звернення до виконання іноземних судових рішень в Україні. Рішення суду щодо виконання іноземних судових рішень в Україні.

Виконання рішень іноземних судів на підставі виконавчих листів судів України органами ДВС.

Проблеми визнання та виконання рішень іноземних арбітражів в Україні.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА 1. Виконавче провадження в системі юрисдикційної діяльності держави

ТЕМА 2. Правовий статус державних виконавців

Виконання рішення суду та інших юрисдикційних органів завершується процес захисту суб'єктивних особистих немайнових і майнових прав громадян та юридичних осіб шляхом їх фактичної реалізації у спосіб та порядок, визначений Конституцією та законами України. Єдиним органом, на який держава покладає функції примусового виконання рішень юрисдикційних органів, є державна виконавча служба. Однак дієвість цих органів є недостатньою, відбуваються системні порушення при виконанні рішень, та й відсоток виконаних рішень низький. Це все зумовлює потребу в пошуках оптимальних способів організації та забезпечення ефективності у діяльності органів ДВС.

На сьогодні дискусійний характер носить питання щодо визначення місця виконавчого провадження в системі галузей права. З цього приводу серед науковців існують такі основні точки зору: виконавче провадження як інститут цивільного процесуального права, як окремий вид провадження, як інститут адміністративно-процесуального права, як міжгалузевий правовий інститут, як самостійна галузь права. Важливо, щоб студенти, ознайомившись з різними правовими позиціями, визначили свою власну точку зору щодо правової природи виконавчого провадження. Правильне визначення співвідношення виконавчого провадження з галузями права має не тільки теоретичне, але і практичне значення, оскільки дозволяє виробити чіткі критерії для законодавчих рішень, спрямованих на закріплення більш ефективних заходів з примусового виконання судових рішень.

Правовий статус державного виконавця носить подвійний характер, так як, з одного боку, державні виконавці є державними службовцями і на них поширюється дія ЗУ «Про державну службу», з іншого, державні виконавці наділені владними повноваження відповідно до ЗУ «Про виконавче провадження» щодо примусового виконання рішень судових та інших юрисдикційних органів.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1 (2 год.)

Питання для обговорення:

1. Становлення законодавства про виконавче провадження в Україні. Реформування органів примусового виконання рішень.

2. Поняття та зміст виконавчого провадження. Характеристика виконавчого провадження як міжгалузевого інституту.

3. Принципи виконавчого провадження.

4. Джерела виконавчого провадження.

5. Поняття і завдання державної виконавчої служби. Правова основа діяльності державної виконавчої служби. Структура органів ДВС.

6. Правовий статус державних виконавців:

а) вимоги, що пред'являються до державних виконавців;

б) порядок призначення і звільнення державних виконавців;

г) контроль за діяльністю державних виконавців;

д) відповідальність державних виконавців;

е) заохочення за успіхи в роботі.

7. Правовий захист державних виконавців. Соціально-побутове забезпечення державних виконавців. Державне страхування та відшкодування шкоди у разі смерті або каліцтва державного виконавця. Оплата праці державних виконавців. Фінансування і матеріальне забезпечення діяльності державних виконавців.

Контрольні питання:

1. Що таке виконавче провадження? Яке його значення?
2. Визначте основні етапи реформування органів ДВС.
3. Обґрунтуйте власну точку зору стосовно місця виконавчого провадження в системі галузей права.
4. Назвіть специфічні принципи, що характерні тільки для виконавчого провадження.
5. Що є правовою основою діяльності державної виконавчої служби?
6. Порядок накладення дисциплінарного стягнення на державного виконавця.
7. Порядок проведення атестації державного виконавця.
8. Хто серед посадових осіб органів ДВС не наділений статусом державного виконавця?
9. Хто може бути державним виконавцем?

Термінологічне завдання: виконавче провадження, принципи виконавчого провадження, державна виконавча служба, державний виконавець, джерела виконавчого провадження.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

1. Прокласифікуйте джерела виконавчого провадження за юридичною силою.
2. Складіть схему принципів виконавчого провадження.
3. Схематично зобразіть структуру органів ДВС.

Література:

1. Авторгов А. Державна виконавча служба – псевдореформа та реформа // Юридична газета. – 2005. – № 23(59).
2. Білоусов Ю. Цивільне виконавче право як самостійна галузь права // Закон і бізнес. – 2001. – 3 – 9 лютого.
3. Кикоть Ю.М. Особливості правового регулювання державного управління виконавчим провадженням [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pre/2009/index.htm.
4. Клименко О.С. До питання реформування державної виконавчої служби України та ефективності примусового виконання рішень майнового характеру: адміністративно-правовий аспект [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://radnuk.info/statti/226-admin-pravo/14508-2011-01-18-03-14-54.html>.
5. Клименко О.С. Щодо окремих аспектів діяльності державної виконавчої служби у дорадянський та сучасний періоди: порівняльно-правовий аналіз // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 1. – С. 127 – 137.
6. Кононенко Ю., Гук Б. Становлення законодавства України про виконавче провадження: окремі питання // Право України. – 2005. – № 2. – С. 71 – 73.
7. Салашний П. Державна виконавча служба: ефект присутності // Правове видання. Юридичний журнал. – 2008. – № 6 (72). – С. 22 – 24.

8. Хотинська О.З. Форми судового контролю за виконанням рішень судів в Україні: критерії та проблеми їх розмежування // Вісник Академії адвокатури України. – 2006. – № 5. – С. 53 – 59.

9. Хотинська О.З. Обов'язковість судових рішень – як конституційна засада здійснення судочинства // Сучасні проблеми юридичної науки: стан і перспективи розвитку: Тези доп. та наук. повідом. учасників наук. конф. молодих учених та здобувачів. – Х: Нац. юрид. акад. України. – 2005. – С. 32 – 35.

10. Шпеня М., Бачук Б., Ботезат О. Реформування органів державної виконавчої служби // Право України. – 2005. – № 11. – С. 8 – 10.

11. Шульженко Ю. Статус державних виконавців та Державної виконавчої служби України // Право України. – 2003. – № 10. – С. 113 – 117.

12. Щербак С.В. Адміністративно-правове регулювання виконавчого провадження в Україні: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. – К., 2002. – 228 с.

13. Щербак С. Виконавче провадження як одна з правозахисних функцій держави // Право України. – 2002. – № 11. – С. 86 – 90.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4 листопада 2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.

2. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 № 3723-XII // Відомості Верховної Ради України від 28.12.1993. – 1993 р. – № 52. – Ст. 490.

3. Про державну виконавчу службу: Закон України від 24.03.1998 № 202/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 36 – 37. – Ст. 243.

4. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: указ Президента України № 1085/2010 від 09.12.2010 р. // Офіційний Вісник України від 17.12.2010. – 2010 р. – № 94. – Ст. 3334.

5. Про День працівника державної виконавчої служби: указ Президента України № 569/2009 від 22.07.2009 р. // Офіційний вісник України від 03.08.2009. – 2009 р. – № 56. – Ст. 1952.

6. Деякі питання упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2011 р. № 20 // Офіційний Вісник України від 28.01.2011 (частина 1, 2). – 2011. – № 4. – Ст. 204.

7. Про формений одяг працівників органів державної виконавчої служби: постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1101 // Офіційний вісник України від 10.09.2004. – 2004 р. – № 34. – Ст. 2268.

8. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців: постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 169 // Офіційний вісник України від 07.03.2002. – 2002 р. – № 8. – Ст. 351.

9. Про заходи щодо підвищення ефективності діяльності органів державної виконавчої служби: постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2002 року № 1087 // Офіційний вісник України від 16.08.2002. – 2002 р. – № 31. – Ст. 1479.

10. Про затвердження Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців: постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 169 // Офіційний вісник України від 07.03.2002. – 2002 р. – № 8. – Ст. 351.

11. Про затвердження Порядку та умов обов'язкового державного страхування державних виконавців: постанова КМУ від 17.08.1998 № 1292 // Офіційний вісник України від 03.09.1998. – 1998 р. – № 33.

12. Про затвердження Примірного положення про відділ державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, м. Києві та Севастополі: наказ

Міністерства юстиції України від 12.06.2007 № 384/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1154.2519.0>.

13. Про затвердження Інструкції про порядок оформлення, обліку, використання та зберігання службових посвідчень працівників органів державної виконавчої служби: затв. наказом Міністерства юстиції України від 03.04.2007 № 143/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1154.2400.0>.

14. Про затвердження Положення про районний, районний у місті, міський (міста обласного значення), міськрайонний відділ державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 03.03.2007 р. № 83/5 // Офіційний Вісник України від 16.03.2007. – 2007. – № 17. – Ст. 671.

15. Про затвердження Порядку витребування та проведення перевірки виконавчого провадження: затв. наказом Міністерства юстиції України від 1.12.2004 р. № 136/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=v136_323-04.

16. Про затвердження Порядку утворення та функціонування виконавчих груп при органах державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 17 травня 2004 року № 37/5 // Офіційний вісник України від 04.06.2004. – 2004 р. – № 20. – Ст. 1388.

17. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень: наказ Міністерства юстиції України від 20.05.2003 р. № 43/5 // Офіційний Вісник України від 06.06.2003. – 2003. – № 21. – Ст. 981.

ТЕМА 3. Суб'єкти виконавчого провадження

Правильне визначення суб'єктів певних правовідносин сприяє глибокому науковому тлумаченню місця окремого суб'єкта цих правовідносин для того, щоб комплексом прав та обов'язків врівноважити його статус і запобігти можливим правопорушенням.

Поняття «суб'єкти виконавчого провадження» є значно ширшим, ніж «учасники виконавчого провадження», а тому більше відповідає розглядуваній загальній характеристиці всіх суб'єктів правовідносин. Учасниками виконавчого провадження можуть бути лише ті особи (фізичні, юридичні та громадяни-підприємці), які мають заінтересованість у результатах виконавчого провадження (особисту, державну, службову) і роль яких є активною у провадженні щодо виконання рішень, тобто вони можуть впливати на процес вчинення виконавчих дій. Всі ж інші особи - не учасники, а суб'єкти виконавчого провадження, оскільки вони не заінтересовані в його результаті, а лише сприяють проведенню виконавчих дій. Їх роль у виконавчому провадженні не активна, а пасивна. Враховуючи зазначену думку, не можна поєднувати в одному понятті «учасники виконавчого провадження» органи примусового виконання рішень судів та інших органів, які не повинні мати заінтересованості і бути неупередженими, зі сторонами виконавчого провадження.

Отже, доцільно використовувати таку класифікацію суб'єктів виконавчого провадження:

- 1) органи і посадові особи державної виконавчої служби;
- 2) учасники виконавчого провадження (сторони та їх представники, органи державної влади та місцевого самоврядування, прокурор, який представляє інтереси держави або особи);
- 2) особи, які залучаються до проведення виконавчих дій (спеціалісти, перекладачі, поняті, зберігачі майна боржника, спеціалізовані організації, що здійснюють оцінку та реалізацію майна боржника).

Теоретична класифікація суб'єктів правовідносин хоча й має умовний зміст, але при застосуванні в законодавстві певних юридичних термінів вона виявляється у комплексі прав та обов'язків і може впливати на зміст правовідносин.

Під час підготовки до семінарського заняття студенти повинні проаналізувати та систематизувати суб'єктів виконавчого провадження, визначити їх правовий статус (права та обов'язки, відповідальність), а також проаналізувати основні напрями взаємодії органів державної виконавчої служби з іншими органами державної влади та посадовими особами під час вчинення виконавчих дій.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2 (2 год.)

Питання для обговорення:

1. Поняття та класифікація суб'єктів виконавчого провадження.

2. Процесуальний статус сторін виконавчого провадження. Представництво сторін у виконавчому провадженні. Співучасть у виконавчому провадженні. правонаступництво у виконавчому провадженні.

4. Процесуальний статус прокурора та органів державної влади й місцевого самоврядування, яким законом надано право представляти інтереси інших осіб.

5. Порядок, правовий статус та умови участі у виконавчому провадженні осіб, які залучаються до проведення виконавчих дій.

6. Відводи у виконавчому провадженні.

7. Взаємодія органів державної виконавчої служби з іншими органами державної влади та посадовими особами під час вчинення виконавчих дій.

Контрольні питання:

10. Як співвідносяться між собою поняття «суб'єкти виконавчого провадження» та «учасники виконавчого провадження»?

11. Дайте визначення поняття «правонаступництво у виконавчому провадженні».

12. Дайте загальну характеристику суб'єктивних прав і обов'язків сторін у виконавчому провадженні.

13. Які заходи відповідальності можуть застосовуватися до сторін виконавчого провадження? До осіб, які залучаються до вчинення виконавчих дій?

14. Які особи сприяють виконанню рішень юрисдикційних органів?

15. Які гарантії прав громадян та юридичних осіб передбачені Законом України «Про виконавче провадження»?

16. Яка роль суду у виконавчому провадженні?

17. При вчиненні яких виконавчих дій залучаються працівники органів внутрішніх справ?

Термінологічне завдання: державний виконавець, суб'єкти виконавчого провадження, учасники виконавчого провадження, боржник, стягувач, представництво сторін у виконавчому провадженні, правонаступництво у виконавчому провадженні, договірне представництво, законне представництво, експерт, спеціаліст, суб'єкт оціночної діяльності-суб'єкт господарювання, понять.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

1. В яких випадках у виконавчому провадженні бере участь експерт, а в яких – спеціаліст?

2. Перелічіть нормативні підстави участі прокурора у виконавчому провадженні.

3. Визначте основні аспекти взаємодії органів державної виконавчої служби з податковими органами.

Задача 1.

Після відкриття виконавчого провадження стягувач Смирнов звернувся з вимогою до суду про відвід державного виконавця Шакірова, так як він і боржник Ібрагімов є родичами, у зв'язку з чим виникає сумнів у його неупередженості.

Дайте правовий аналіз цій ситуації.

Задача 2.

Після відкриття виконавчого провадження стягувач заявив державному виконавцю клопотання про заміну стягувача по цьому виконавчому документу, так як ним було укладено договір уступки вимоги.

Державний виконавець своєю постановою здійснив заміну стягувача на його правонаступника і продовжив виконавче провадження.

Дайте правовий аналіз діям державного виконавця.

Задача 3.

Голова місцевого суду щоквартально перевіряв роботу кожного державного виконавця того ж району і складав акт перевірки.

Прокоментуйте дії судді. Визначте порядок здійснення судового контролю за діяльністю органів ДВС.

Література:

1. Гетьманцев О.В. Участь сторін у виконавчому правовідношенні // Вісник Хмельницького інституту управління та права. – 2000. – № 3. – С. 19 – 25.
2. Говоруха М. Місце і роль прокуратури у виконавчому провадженні // Вісник прокуратури. – 2006. – № 10 (64). – С. 51 – 58.
3. Говоруха М.М. Організаційно-правові аспекти діяльності прокурора у виконавчому провадженні: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.10. – К., 2008. – 19 с.
4. Заворотько П.П. Процессуальные гарантии исполнения судебного решения. – М., 1974.
5. Ігонін Р.В. Організаційно-праовві засади діяльності суб'єктів виконавчого провадження: Дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. – Ірпінь, 2007. – 207 с.
6. Кебкал С., Яблонський Б. Кто за что отвечает. Отечественное исполнительное производство // Юридическая практика. – 2001. – № 17. – 25 апреля.
7. Кузь О.Р. Судовий контроль за виконавчим провадженням // Вісник Хмельницького інституту управління та права. – 2000. – № 3. – С. 25 – 30.
8. Луспеник Д.Д. Судовий контроль за виконанням судових рішень: розгляд скарг на дії державного виконавця // Юридичний журнал. – 2006. – № 1 (43). – С. 110 – 114.
9. Покрещук О., Фурса С. Процессуальне становище перекладача в нотаріальному та інших юридично значущих процесах: проблемні питання // Право України. – 2000. – № 10. – С. 87.
10. Рева А. Повноваження прокурора у виконавчому провадженні // Вісник прокуратури. – 2005. – № 3 (45). – С. 17 – 25.
11. Руденко В.В. Участники исполнительного производства: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03 // Саратовский юрид. институт им. Курского. – Саратов, 1992. – 19 с.
12. Хотинська О. Роль державного виконавця у виконавчому провадженні (порівняльна характеристика законодавства України і Росії) // Право України. – 2002. – № 8.

13. Хотинська О. Процесуальне становище сторін виконавчого провадження // Право України. – 2004. – № 3. – С. 85 – 87.

14. Шадура Д.М. Розмежування предметної юрисдикції при здійсненні контролю за виконанням судових та інших документів // Проблеми законності: Респуб. міжвід. наук. зб. – Вип. 79. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2006. – С. 61 – 70.

15. Щербак С.В. Адвокат у виконавчому провадженні // Адвокатура в Україні. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2008.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4 листопада 2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.

2. Про державну виконавчу службу: Закон України від 24 березня 1998 р. № 202/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998.— № 36 – 37.

3. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.

4. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень: наказ Міністерства юстиції України від 20.05.2003 р. № 43/5 // Офіційний Вісник України від 06.06.2003. – 2003. – № 21. – Ст. 981.

5. Інструкція про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб): затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України від 25 червня 2002 р. № 607/56/5 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 27 від 19.07.2002. – Ст. 1298.

6. Порядок взаємодії органів державної виконавчої служби та податкової міліції при примусовому виконанні рішень судів про стягнення коштів на користь держави за позовами органів державної податкової служби: затв. наказом Міністерства юстиції України та Державної податкової адміністрації України від 3 липня 2002 р. № 60/304 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 28 від 26.07.2002. – Ст. 1340.

7. Про організацію представництва прокурором в суді інтересів громадянина або держави та їх захисту при виконанні судових рішень: наказ Генеральної прокуратури України від 29.11.2006 р. № 6 гн [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=284358.

8. Щодо порядку підготовки та надіслання державними виконавцями до суду подань і заяв: лист Міністерства юстиції України, Департаменту ДВС від 18.12.2006 р. № 25-1/899/7 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=517925.

9. Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність органів і посадових осіб органів ДВС та звернень учасників виконавчого провадження: постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. № 14 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0014700-03>.

10. Про практику застосування адміністративними судами законодавства у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності ДВС (За матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим адміністративним судом України): лист Вищого адміністративного суду України від 9.01.2008 р. № 7/9/1/13-08 // Виконавче провадження. Законодавство. Судова практика : [зб. нормат. актів]. – 2-е вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – С. 361 – 380.

ТЕМА 4. Виконавчі документи

В ст.3 Закону України «Про виконавче провадження» наведено перелік виконавчих документів, на підставі яких здійснюється примусове виконання рішень державною виконавчою службою. При цьому варто приділити увагу проблемі класифікації виконавчих документів. Хоча вона і носить суто науковий характер, однак має практичне значення, адже не рідко в практиці бувають випадки, коли підлягають виконанню два рішення, що суперечать одне одному. У такій ситуації державний виконавець має виконувати рішення, що має вищу юридичну силу. У зв'язку з цим в науковій літературі поширена класифікація виконавчих документів залежно від того, яким органом видано той чи інший виконавчий документ. Ієрархічну систему рішень, які підлягають виконанню органами ДВС, доцільно будувати таким чином:

- а) рішення Європейського суду з прав людини;
- б) рішення судових органів України;
- в) рішення несудових державних органів;
- г) рішення недержавних органів, яким державою надано право здійснювати певні повноваження у межах визначеної законом компетенції.

З 8.03.2011 р. набула чинності нова редакція ЗУ «Про виконавче провадження». Питання виконавчих документів визначено ст. 17. При цьому з переліку виконавчих документів виключено рішення органів державної влади, прийняті з питань володіння і користування культовими будівлями та майном, а також опротестовані нотаріусом векселі, крім векселів, опротестованих у недатуванні акцепту. Однак, на жаль, нова редакція Закону не містить побудови ієрархічної структури рішень, які підлягають виконанню органами ДВС.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3 (2 ГОД.)

Питання для обговорення:

1. Поняття виконавчих документів та їх класифікація.
2. Порядок виконання органами ДВС рішень Європейського суду з прав людини.
3. Рішення судових органів, що підлягають виконанню, їх класифікація:
  - а) за видом судочинства;
  - б) за процесуальним змістом рішень судів, що підлягають виконанню;
  - в) за ієрархічною структурою судової влади.
4. Правові акти несудових юрисдикційних органів (посадових осіб) як підстава виконавчого провадження.
5. Рішення недержавних органів, що підлягають виконанню державною виконавчою службою.

Контрольні питання:

1. В чому полягає відмінність між поняттями «підстава для виконання» та «виконавчий документ»?
2. В яких випадках рішення органів державної влади підлягають виконанню органами ДВС?
3. Визначте порядок виконання постанов державного виконавця.
4. Що таке виконавчий напис нотаріуса? Нормативне регулювання даного питання.
5. В чому полягає специфіка виконання рішень ЄСПЛ?
6. Визначте, які наслідки для виконавчого провадження тягне за собою прийняття судом апеляційної скарги із пропуском строку на апеляційне оскарження.

7. Перелічіть рішення, що підлягають негайному виконанню.
8. Чому судовий наказ вважається «особливою формою судового рішення»?
9. Яке значення має резолютивна частина рішення суду для виконавчого документа?
10. Які документи ЗУ «Про виконавче провадження» відносять до виконавчих?
11. Який порядок видачі дублікатів виконавчих документів?
12. В чому полягає специфіка виконання ухвали суду про забезпечення позову?

Термінологічне завдання: виконавчий документ, підстава виконавчого провадження, виконавчий напис нотаріуса, виконавчий лист, наказ господарського суду, судовий наказ, посвідчення КТС.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

1. Скласти схему виконавчих документів за юридичною силою.
2. Перелічіть закони, в яких визначені виконавчими інші документи, ніж ті, що передбачені ЗУ «Про виконавче провадження».
3. Визначте, які із документів є одночасно і підставою для виконання, і виконавчим документом, а які – тільки виконавчим документом.

Задача 1.

Для примусового виконання до органу ДВС надійшло посвідчення КТС про стягнення заробітної плати. Державний виконавець відмовив у відкритті виконавчого провадження, так як на посвідченні КТС не було печатки, яка є обов'язковим реквізитом виконавчого документа. Представник КТС повідомив, що КТС не є юридичною особою, у зв'язку з чим і відсутня печатка.

Як необхідно вирішити дану ситуацію? Які обов'язкові реквізити виконавчого документа?

Задача 2.

Перед зверненням до ДВС стягувач виявив, що втратив оригінал нотаріально засвідченого договору про сплату аліментів, однак збереглася нотаріально посвідчена копія цієї угоди. Стягувач звернувся до ДВС із заявою про відкриття виконавчого провадження, додавши копію вказаної угоди.

Державний виконавець запропонував подати оригінал чи дублікат договору про сплату аліментів, однак стягувач наполягав на прийнятті саме копії договору, так як вона також нотаріально посвідчена.

Дайте правовий аналіз цієї ситуації.

Задача 3.

На основі виконавчого напису нотаріуса на нотаріально засвідченому договорі про сплату аліментів, Баріна отримала в суді виконавчий лист, який пред'явила в бухгалтерію підприємства боржника для стягнення.

Проаналізуйте дії Баріної та суду.

Задача 4.

Суддя Петренко Івано-Франківського міського суду видала судовий наказ про стягнення з Ткаченка 18 тис. грн. на користь Васильченка.

Васильченко звернувся до державної виконавчої служби за місцем свого проживання з вимогою провести примусове виконання судового наказу.

Державний виконавець відмовив Васильченку в прийнятті судового наказу до виконання, пояснивши, що може виконати тільки виконавчий лист.

Які помилки допущені в пред'явленні та прийнятті виконавчого документа до виконання?

Задача 5.

За позовом Литвин Ю.О. про поновлення на роботі суд задовольнив позовні вимоги та допустив негайне виконання рішення.

Чи правомірні дії суду?

Задача 6.

У справі за заявою Пташки до Лесли про стягнення нарахованої, але несплаченої заробітної плати, суд видав судовий наказ та відповідний виконавчий документ.

Чи правомірні дії суду? Складіть відповідний процесуальний акт суду.

Задача 7.

Рішенням суду на користь Іваненко Л.Ю. з Іваненка Б.Б. присуджено аліменти на утримання доньки. У зв'язку з втратою виконавчого листа Іваненко Л.Ю. звернулася в суд із заявою про видачу його дубліката. Суд постановив видати дублікат виконавчого листа і разом з тим, враховуючи, що донька відповідача від першого шлюбу досягла повноліття, змінив стягнення аліментів на користь Іваненко Л.Ю., постановив стягувати з відповідача $\frac{1}{4}$ частину всіх видів заробітку до повноліття дитини.

Чи правильне таке рішення суду?

Який порядок видачі дубліката виконавчого листа?

Задача 8.

Під час розгляду судом заяви про видачу дубліката виконавчого листа суд, не встановивши чи здійснювалось стягнення за втраченим виконавчим листом, видає його дублікат.

Чи правомірні дії суду? Визначте та охарактеризуйте процедуру видачі дублікату виконавчого листа.

Література:

1. Євтушенко О.І. Особливості визнання та виконання рішень іноземних судів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. – К., 2005. – 19 с.
2. Євтушенко О. Процедура визнання та приведення до виконання рішень іноземних судів в Україні // Український журнал міжнародного права – Української асоціації міжнародного права. Український часопис міжнародного права. – 2004. – 1. – С. 68 – 73.
3. Комолов В. Особенности применения удостоверения КТС как исполнительного документа // Хозяйство и право. – 2000. – № 1. – С. 92.
2. Лазарев В.В. Эффективность правоприменительных актов. – Казань, 1975.
3. Притика Ю. Проблеми виконання рішень третейських судів // Юридична газета. – 2005. – № 7 (43).
4. Прокопенко В. Виконання рішень міжнародних арбітражів в Україні // Юридична газета. – 2008. – № 51 – 52 (184).
5. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве. – К., 1992.
6. Черкасов А.Д. О природе правоприменительных актов // Вопросы теории государства и права. – Саратов, 1991.
7. Шевченко Д. Актуальні питання виконання судових рішень в адміністративному судочинстві // Юридична газета. – № 4 (64). – 24 лютого 2006 р.
8. Штефан М.Й. Теоретичні основи провадження по виконанню судових рішень // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 5 – 10.
9. Щербак С.В. Вирок суду та його виконання в частині цивільного позову // Юриспруденція: Теорія і практика. – 2007. – № 9 (35). – С. 27 – 45.
10. Щербак С.В. Особливості виконання рішення суду в частині компенсації моральної шкоди // Цивільний позов, моральна шкода та її компенсація у кримінальному та цивільному судочинстві : Теорія і практика. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2008.
11. Ягофаров Д.А. Юридические правила принятия правоприменительного акта // Вопросы государства и права. – Саратов, 1988.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4 листопада 2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.
2. Про державну виконавчу службу: Закон України від 24 березня 1998 р. № 202/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998.— № 36–37.
3. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. // Голос України. – 5 квітня 2006 р. – № 62. – С. 14.
4. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
5. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 35 від 27.08.2004. – Ст. 412.
6. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25 від 21.06.94.
7. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50 від 14.12.1993.
8. Про нотаріат: Закон України від 2 березня 1993 р. // Голос України, 05.10.1993.
9. Про заходи щодо реалізації Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини": постанова КМУ від 31.05.2006 р. № 784 // Офіційний Вісник України. – 2006. – № 22 від 14.06.2006. – Ст. 1655.

10. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.

11. Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: постанова КМУ №1172 від 29.06.1999 р. // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 26 від 16.07.99.

12. Порядок взаємодії органів державної виконавчої служби та податкової міліції при примусовому виконанні рішень судів про стягнення коштів на користь держави за позовами органів державної податкової служби, затверджений наказом Міністерства юстиції України та Державної податкової адміністрації України від 3 липня 2002 р. № 60/304 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 28 від 26.07.2002. – Ст. 1340.

13. Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України : постанова Пленуму ВСУ від 24.12.1999 р. № 12 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1077.533.0>.

ТЕМА 5. Підвідомчість виконавчих проваджень

ТЕМА 6. Стадії виконавчого провадження

Підвідомчість у виконавчому провадженні – це розмежування компетенції органів державної виконавчої служби щодо виконання рішень судових та інших юрисдикційних органів (посадових осіб). Визначення підвідомчості виконавчого провадження має важливе практичне значення, оскільки подання заяви не того органу ДВС є підставою для відмови у відкритті виконавчого провадження.

При підготовці до семінарського заняття студентам необхідно детально ознайомитися із ЗУ «Про виконавче провадження» для того, щоб визначити всі необхідні умови для відкриття виконавчого документа, чіткого усвідомлення правової природи тих чи інших дій державного виконавця.

Виконавче провадження є сукупністю різноманітних виконавчих дій, процедур, які відбуваються поступово в певній черговості. У зв'язку з цим, доцільно виділяти окремі стадії виконавчого провадження: відкриття виконавчого провадження; відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення; відкладення провадження виконавчих дій; зупинення провадження; закінчення (закриття) провадження. Законодавством чітко встановлені строки, в які має бути виконано те чи інше рішення. Однак на практиці часто виникають ситуації, які тягнуть за собою неможливість виконання рішень у визначений законом строк. Це обставини, з якими пов'язують відкладення, зупинення виконавчого провадження. Закінчення виконавчого провадження не завжди супроводжується повним виконанням рішення. Тому варто звернути увагу на різні наслідки закриття виконавчого провадження.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4 (4 ГОД.)

Питання для обговорення:

1. Поняття підвідомчості у виконавчому провадженні. Види підвідомчості.
2. Зміна місця виконання рішення.
3. Порядок передачі матеріалів виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого або виконавчої групи, від одного державного виконавця до іншого.
4. Підстави та умови відкриття виконавчого провадження. Відмова у відкритті виконавчого провадження.
5. Ускладнення в ході виконавчого провадження:
  - а) відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення;

- б) відкладення провадження виконавчих дій;
- в) зупинення провадження.
- 6. Закінчення виконавчого провадження. Наслідки завершення виконавчого провадження. Відновлення виконавчого провадження. Поворот виконання.
- 7. Витрати виконавчого провадження.

Контрольні питання:

- 1. Що таке підвідомчість виконавчих проваджень?
- 2. В чому полягають особливості виконання рішення у разі відкриття кількох виконавчих проваджень щодо одного боржника?
- 3. Охарактеризуйте правові підстави для звернення до виконання рішень юрисдикційних органів.
- 4. Що розуміється під стадією у виконавчому провадженні?
- 5. Що є підставами для відстрочки або розстрочки виконання, встановлення чи зміни способу і порядку виконання рішення?
- 6. Охарактеризуйте підстави та порядок відкладення провадження виконавчих дій.
- 7. В чому полягає процесуальний порядок зупинення виконавчого провадження?
- 8. За яких умов державний виконавець має право самостійно зупинити виконавче провадження?
- 9. Охарактеризуйте правові підстави та порядок повернення виконавчого документа стягувачеві. Органу, який його видав?
- 10. Що таке поворот виконання?
- 11. Особливості повороту виконання в окремих категоріях справ.
- 12. Дайте правову оцінку виконавчого збору?
- 13. Що включають в себе витрати на проведення виконавчих дій?
- 14. Яка черговість задоволення вимог стягувачів?
- 15. За наявності яких умов можливе накладення штрафних санкцій?
- 16. Які проблемні питання виконавчого провадження Ви можете назвати?

Термінологічне завдання: виконавчий документ, підвідомчість виконавчих проваджень, відкладення виконавчого провадження, зупинення виконавчого провадження, відстрочка виконання, розстрочка виконання, спосіб, виконання, порядок виконання, відновлення виконавчого провадження, поворот виконання, виконавчий збір, витрати виконавчого провадження.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

- 1. Скласти проект постанови про відмову у відкритті виконавчого провадження.

2. Скласти проект постанови про відновлення виконавчого провадження.

3. Скласти проект постанови про зупинення виконавчого провадження на підставі п.7 ст. 37 ЗУ «Про виконавче провадження».

Задача 1.

23.06.2009 р. була прийнята постанова про повернення виконавчого документа. Згідно цієї постанови виконавчий документ може бути повторно пред'явлений до виконання до 23.06.2010 р. Цю постанову було оскаржено. 18.07.2010 р. винесена постанова про відмову у задоволенні скарги щодо повернення виконавчого документа.

Чи пройшов строк подачі документа до виконання? Чи на час оскарження переривається (призупиняється) строк давності?

Задача 2.

Господарським судом було винесено рішення про стягнення боргу з підприємства «Колос». На підставі рішення і звернення стягувача, виконавчою службою було розпочато виконавче провадження. На цій стадії стягувач та боржник домовилися про варіанти погашення боргу. У зв'язку з чим, підприємство «Колос» запропонувало стягувачу відмовитися від виконавчого провадження. Стягувач заперечує, аргументуючи тим, що відповідно до ЗУ «Про виконавче провадження» особа може звернутися лише один раз до виконавчої служби по одному і тому ж рішенню суду, а враховуючи обставини у нього немає впевненості, що боржник дотримається обіцянки. Тоді боржник запропонував звернутися з заявою про зупинення виконавчого провадження, стягувач не заперечує, однак зазначив, що ст. 37, 38 вищевказаного закону визначено вичерпний перелік випадків, коли зупиняється виконавче провадження, а у цьому випадку такі підстави відсутні.

Чи насправді кредитор може звернутися лише один раз до виконавчої служби і чим це визначено. Як можна зупинити виконавче провадження в обхід ст. 37, 38?

Задача 3.

Після набрання законної сили рішенням суду про зобов'язання про відновлення системи водопостачання у багатоквартирному жиллому будинку, де було 6 співпозивачів, судом виконавчий лист було направлено до відділу державної виконавчої служби, в результаті чого було відкрито виконавче провадження.

Боржник звернувся зі скаргною на дії державного виконавця.

Дайте правовий аналіз цій ситуації.

Задача 4.

Після смерті Фоменка В., стягувача за виконавчим листом про стягнення грошової суми на відшкодування збитків за договором позики, до

державного виконавця звернувся Жуков М., родич померлого і подав заповіт на своє ім'я. До того часу грошові суми були отримані від боржника і перебували на депозитному рахунку відділу ДВС.

Як вирішити дану ситуацію?

Задача 5.

Рішенням Деснянського районного суду м. Києва від 2.02.2006 р. у справі за позовом ТОВ «ТЦЛ» до гр. Музиченка було встановлено стягнути з відповідача заборгованість за технічне обслуговування домофона за останні 6 міс. у сумі 246 грн. Рішення суду набрало законної сили та було відкрито виконавче провадження.

Музиченко звернувся до державного виконавця з проханням розстрочити суму стягнення, оскільки його син вже 3 міс. перебуває на стаціонарному лікуванні та постійно потребує дорогих медикаментів.

Вирішіть дану ситуацію.

Задача 6.

Рішенням суду за позовом про відшкодування шкоди внаслідок ДТП було вирішено стягнути на користь позивача 21 000 грн. Рішення набрало законної сили і було відкрито виконавче провадження, під час якого сторони вирішили укласти мирову угоду.

Чи можливе укладення мирової угоди під час виконавчого провадження? Чи має право стягувач відмовитись від продовження виконавчого провадження?

Задача 7.

Гр. Іванчук звернувся із позовом до гр. Хроніка про стягнення грошової суми у розмірі 4 000 грн. за невиконання договору підряду. Рішення було ухвалено на користь позивача та набрало законної сили і 1.06.2003 р. було видано виконавчий документ. Проте строк пред'явлення виконавчого листа сплинув, а позивач його не пред'явив, пояснюючи це тим, що чітко не зрозумів порядок та строки пред'явлення виконавчого листа до виконання.

Проаналізуйте дану ситуацію.

Задача 8.

Петров А.Ю. пред'явив у суд позов до магазину «Київські торти» про відшкодування шкоди, заподіяної його здоров'ю. Шевченківський районний суд м. Києва задовольнив позов і це рішення суду було виконане. За апеляційною скаргою, строк подання якої поновлений, судова колегія в цивільних справах скасувала судові рішення. Після цього магазин звернувся до ДВС із заявою про поворот виконання, який був допущений. З Петрова А.Ю. на користь магазину були повернені суми проведеного стягнення.

Визначте правильність допуску повороту виконання у цій справі.

Задача 9.

Оскаржуючи дії державного виконавця начальнику відділу ДВС, боржник зазначив, що в постанові про відкриття виконавчого провадження, державний виконавець встановив строк для добровільного виконання виконавчого документа 3 дні, незважаючи на те, що згідно положень ЗУ «Про виконавче провадження» цей строк має становити 7 днів.

Дайте оцінку діям державного виконавця.

Задача 10.

Боржник внаслідок отримання із запізненням копії постанови про відкриття виконавчого провадження, що документально є підтвердженням не зміг у визначений йому строк добровільно виконати виконавчий документ, тому звернувся до державного виконавця із заявою про продовження строку для добровільного виконання виконавчого документа. Однак державний виконавець відмовив у продовженні строку, посилаючись на те, що навіть того часу, який залишився у боржника було достатньо для добровільного виконання виконавчого документа.

Визначте правомірність дій державного виконавця. Чи має право державний виконавець в індивідуальному порядку продовжувати строк боржникові для добровільного виконання виконавчого документа?

Задача 11.

Державний виконавець з власної ініціативи звернувся до суду про зміну порядку виконання рішення. Однак боржник із такими діями державного виконавця не погодився, аргументуючи тим, що державний виконавець попередньо не узгодив свої дії з ним.

Визначте правомірність дій державного виконавця.

Задача 12.

За неявку до державного виконавця без поважних причин на боржника Кузіна було накладено штраф в розмірі 500 грн.

Визначте правомірність дій державного виконавця.

Література:

1. Авторгов А. Виконавчий збір: проблемні аспекти // Юридична газета. – № 3 (3). – 20 серпня 2003 р.
2. Белкін М. Стягнення виконавчого збору: вимоги законодавства і судова практика / М. Белкін, Ю. Белкіна // Юридичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 114 – 116.
3. Верба О. Вирішення судом питань, пов'язаних із настанням обставин, які ускладнюють або унеможливають виконання рішення // Вісник Львівського університету. – 2009. – Вип. 49. – С. 106 – 117.
4. Верба О.Б. Особливості визнання судом мирової угоди на стадії виконавчого провадження // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2008. – № 3.
5. Святогор О. Застосування мирової угоди в господарському процесі та виконавчому провадженні: окремі аспекти // Право України. – 2003. – № 1. – С. 78 – 83.

6. Сегеда С., Татаревський О. Як виконати судові рішення. – К., 2003.
7. Хотинська О. Загальні аспекти відкриття виконавчого провадження // Право України. – 2003. – № 2. – С. 92 – 97.
8. Юрчак В. Виконання рішень: окремі питання // Право України. – 2003. – № 3. – С. 85 – 86.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4 листопада 2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.
2. Про державну виконавчу службу: Закон України від 24 березня 1998 р. № 202/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998.— № 36–37.
3. Цивільний процесуальний кодекс України: Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40 – 42. – Ст. 492.
4. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.
5. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень: наказ Міністерства юстиції України від 20.05.2003 р. № 43/5 // Офіційний Вісник України від 06.06.2003. – 2003. – № 21. – Ст. 981.
6. Про затвердження Порядку передачі матеріалів виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого або виконавчої групи, від одного державного виконавця до іншого: наказ Міністерства юстиції України від 17 травня 2004 року № 38/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 травня 2004 року за № 625/9224 // Офіційний Вісник України. – 2004. – № 20 від 04.06.2004. – Ст. 1389.
7. Про затвердження Порядку утворення та функціонування виконавчих груп при органах державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 17 травня 2004 року № 37/5 // Офіційний вісник України від 04.06.2004. – 2004 р. – № 20. – Ст. 1388.
8. Про затвердження Порядку роботи з документами в органах державної виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 25 грудня 2008 року № 2274/55 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/0/18107>.
9. Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність органів і посадових осіб органів ДВС та звернень учасників виконавчого провадження: постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. № 14 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0014700-03>.

ТЕМА 8. Порядок звернення стягнення на майно боржника

Звернення стягнення на майно боржника шляхом накладення арешту на майно і його реалізації теоретично є одним з найефективніших заходів примусового виконання. Правовому регулюванню загального порядку звернення стягнення на майно боржника присвячена глава V ЗУ «Про виконавче провадження». А особливі процедури звернення стягнення розмежовуються в залежності від особи боржника (чи це юридична особа, чи фізична). Законодавством чітко визначена черговість звернення стягнення, якої повинен дотримуватись державний виконавець.

При підготовці до даної теми студентам необхідно, окрім спеціального законодавства про виконавче провадження, ознайомитися також із нормативно-правовими актами, що регулюють банківську діяльність, ЦКУ, ЦПКУ, СКУ, КЗпПУ, оскільки в багатьох випадках в ЗУ «Про виконавче провадження» зустрічаємо терміни та поняття, визначення яких знаходиться саме в цих актах (наприклад, застава, іпотека, нерухоме майно, аліменти, заробітна плата, виплати по соціальному страхуванню тощо).

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 6 (2 ГОД.)

Питання для обговорення:

1. Загальні засади примусового звернення стягнення на майно боржника. Черговість стягнення.
2. Арешт майна.
3. Вилучення та зберігання майна.
4. Оцінка майна.
5. Загальні процедури примусової реалізації арештованого майна боржника.
6. Особливості звернення стягнення на окремі види майна (заставлене майно, будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку тощо).

Контрольні питання:

1. Яка черговість звернення стягнення?
2. Черговість звернення стягнення, коли боржником є фізична особа? Юридична особа?
3. Назвіть підстави для звернення стягнення на грошові кошти боржника.
4. Який процедурний порядок вилучення готівкових коштів.
5. В чому полягає особливість звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті?
6. Якими нормативно-правовими актами регулюється порядок накладення арешту на цінні папери та інші цінні речі?
7. Які особливості звернення стягнення на ювелірні вироби та дорогоцінне каміння?
8. Який порядок звернення стягнення на грошові кошти боржника, що знаходяться на рахунках в установах банків та інших фінансових установах, за виконавчими документами судів? За виконавчими документами виданими іншими органами (посадовими особами)?
9. Охарактеризуйте процедуру звернення стягнення на заставлене майно.
10. Особливості звернення стягнення на предмет іпотеки?
11. Порядок звернення стягнення на майно боржника, яке знаходиться у інших осіб.
12. Ким може проводитись оцінка майна?
13. Як співвідносяться між собою поняття «арешт» та «вилучення» майна?
14. Назвіть особливості та порядок реалізації нерухомого майна у виконавчому провадженні.
15. Які товари не приймаються на прилюдні торги?
16. Який порядок звільнення майна боржника з-під арешту, зняття арешту?
17. Охарактеризуйте етапи примусової реалізації майна боржника.

Термінологічне завдання: черговість стягнення, арешт майна,

вилучення майна, оцінка майна, розшук майна, прилюдні торги, заставлене майно, іпотека.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

1. Скласти проект постанови про призначення суб'єкта оціночної діяльності для участі у виконавчому провадженні.
2. Скласти акт опису (арешту) майна.

Задача 1.

1 травня 2002 р. державний виконавець вчинив опис майна боржника Карпенка за рішенням суду про відшкодування шкоди, заподіяної майну іншого громадянина. Опису підлягало майно на суму 7 300 грн. Під час проведення опису майна державний виконавець включив у акт опису наступне майно: набір м'яких меблів (5400 грн.), стільці (4 штуки за ціною 100 грн. за один стілець), жіночу шкіряну куртку (1300 грн.).

Боржник не згодний з діями державного виконавця з ряду питань: 1) до набору м'яких меблів входить диван, на якому боржник спить; 2) до опису виявилися включеними всі наявні в квартирі стільці; 3) куртка, включена до опису, належить дочці боржника.

Дайте правовий аналіз цій ситуації.

Варіант задачі: боржник є засудженим. Чи зміниться порядок захисту його прав?

Задача 2.

Посадова особа податкового органу не подала за вимогою державного виконавця відомості про наявні у боржника банківські рахунки. Державний виконавець наклав штраф на цю посадову особу.

Чи існує можливість у посадові особи податкового органу оскаржити дії державного виконавця? Чи має значення, рішення якого органу виконував державний виконавець?

Задача 3.

Виконавче провадження про стягнення з Вітренка А. на користь Вітренко О. відкрито 8 лютого 2008 р. 7 березня 2008 р. державний виконавець наклав арешт на майно боржника, включивши телевізор, відеомагнітофон, музичний центр, відеокамеру. У суд з позовом про звільнення майна з-під арешту звернувся батько боржника, посилаючись на те, що все арештоване майно належить йому.

Визначте засоби захисту інтересів стягувача. Які дії ним можуть бути розпочаті?

Задача 4.

ТОВ «Олена» (боржник) не згодне з оцінкою арештованого майна – двох автомобілів. Державний виконавець залучив до участі у виконавчих

діях оцінювача. Постанова про призначення оцінювача і копія акта передачі арештованого майна на реалізацію були направлені боржнику. У даний момент автомобілі продані і гроші від їх реалізації надійшли на депозитний рахунок відділу ДВС.

Роз'ясніть права учасників виконавчого провадження, якщо вони не згодні з оцінкою майна.

Задача 5.

Державному виконавцю стало відомо, що телевізор і відеомагнітофон, які належать боржнику, знаходяться у квартирі його двоюрідної сестри Мойсеєвої О.І. Після того, як Мойсеєва О.І в телефонній розмові з державним виконавцем підтвердила факт знаходження у неї майна боржника, державний виконавець відвідав її квартиру і у присутності понятих наклав арешт на телевізор і відеомагнітофон, які за словами Мойсеєвої належали її брату.

Оцініть правомірність дій державного виконавця.

Задача 6.

У виконавчому листі суду вказано: «Стягнути з поточного рахунку № 167432574895, що належить боржнику, на користь стягувача 10 тис. грн.». виходячи із того, що вказаний рахунок боржником був закритий ще до відкриття виконавчого провадження, державний виконавець в індивідуальному порядку наклав арешт на інше майно боржника.

Чи правомірно діяв у цьому випадку державний виконавець?

Література:

1. Барабошкіна О. Кошти, на які не може бути звернено стягнення // Юридична газета. – 12.10.2006 р. – № 19 (79).
2. Бородин М., Кузьменко С., Кройтор В. Процесуальні, питання розгляду справ про виключення майна з опису // Право України. – 1999. – № 7.
3. Карамзін О. Як забезпечити виконання судового рішення // Право України. – 1995. – № 1. – С. 45.
4. Кройтор В., Кузьменко С. Розгляд судами справ за позовом про звільнення майна з-під арешту // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності – 2009. – № 3. – С. 162 – 168.
5. Кузьменко С.Г. Особливості судового розгляду та вирішення справ за позовами про звільнення майна з-під арешту: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – Харків, 2001. – 19 с.
6. Лихацький Д. Загальний порядок звернення стягнення на майно боржника // Юридичний журнал. – 2006. – № 1.
7. Ніколаєв І., Ніколаєв О., Карманов Є., Заїкіна Л. Виконавче провадження в Україні: актуальні питання / Під ред. І. Ніколаєва. – К. : Центр комерційного права, 2004.
8. Сегеда С., Татаревський О. Як виконати судові рішення. – К., 2003.
9. Спасибо-Фатєєва І.В., Печений О.П., Крат В.І., Мица Ю.В., Спасибо І.А. Актуальні питання виконавчого провадження : практич. посібник / Під редакцією д.ю.н. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – К. : Центр комерційного права, 2009.
10. Теорія та практика судової діяльності: Науково-практичний посібник. – К. : Атіка, 2007.

11. Тісногуз В. Особливості примусового виконання рішень // Юридична газета. – 15.06.2004 р. – № 11 (23).
12. Фурса Є.І., Драгнєвіч О.В. Дії державного виконавця щодо задоволення права боржника на визначення першочерговості стягнення // Юриспруденція: Теорія і практика. – 2007. – № 10 (36). – С. 36 – 41.
13. Шершун Л., Стус О. Несприятливі правові обставини як перешкода стягнення кредитів банками // Юридична газета. – 15.03.2009 р. – № 14 (195).
14. Шершун Л., Стус О. Несприятливі правові обставини як перешкода стягнення кредитів банками // Юридична газета. – 14.04.2009 р. – № 15 (196).
15. Щербак С.В. Примусове виконання рішень у цивільному судочинстві // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 65 – 67.
16. Юрчак В. Виконання рішень: окремі питання // Право України. – 2003. – № 3.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4.11.2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.
2. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38 від 19.09.2003. – Ст. 313.
3. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 47 від 23.11.2001. – Ст. 251.
4. Про затвердження Порядку накладення арешту на цінні папери: постанова КМУ від 22.09.1999 р. № 1744 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 38 від 08.10.99.
5. Про перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб: постанова КМУ від 26.02.1993 р. № 146 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=146-93-%EF>.
6. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.
7. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень: наказ Міністерства юстиції України від 20.05.2003 р. № 43/5 // Офіційний Вісник України від 06.06.2003. – 2003. – № 21. – Ст. 981.
8. Про затвердження Положення про умови і порядок проведення тендерів (конкурсів) з визначення спеціалізованої організації для реалізації арештованого державними виконавцями майна: наказ Міністерства юстиції України від 11.02.2003 р. № 10/5 // Офіційний Вісник України. – 2003. – № 7 від 28.02.2003. – Ст. 298.
9. Інструкція про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб): затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України від 25 червня 2002 р. № 607/56/5 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 27 від 19.07.2002. – Ст. 1298.
10. Порядок взаємодії органів державної виконавчої служби та податкової міліції при примусовому виконанні рішень судів про стягнення коштів на користь держави за позовами органів державної податкової служби: затв. наказом Міністерства юстиції України та Державної податкової адміністрації України від 3 липня 2002 р. № 60/304 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 28 від 26.07.2002. – Ст. 1340.
11. Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна: наказ Міністерства юстиції України від 15.07.1999 р. № 42/5 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 29 від 06.08.99.
12. Про затвердження Тимчасового положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна: наказ Міністерства юстиції України від 27.10.1999 р. № 68/5 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 44 від 19.11.99.

13. Про затвердження Положення про порядок і умови зберігання цінних паперів, на які накладено арешт: постанова НБУ (zareestr. в Міністерстві юстиції України 29.10. 1999 р. за № 740/4033) // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 44 від 19.11.99.

14. Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність органів і посадових осіб органів ДВС та звернень учасників виконавчого провадження: постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. № 14 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0014700-03>.

15. Практика вирішення судами справ за позовами про звільнення майна з-під арешту (виключення майна з опису) // Вісник Верховного суду України. – 2000. – № 5. – С. 16 – 25.

ТЕМА 9. Особливості звернення стягнення, які характерні для боржника – юридичної або фізичної особи

Загальний порядок звернення стягнення на майно боржника регламентується главою 4 ЗУ «Про виконавче провадження». А вже специфіка виконання рішень розмежовуються в залежності від особи боржника – чи це юридична, чи це фізична особа. Особливості звернення стягнення на майно боржника – юридичної особи визначені главою 5, фізичної особи – главою 6 ЗУ «Про виконавче провадження». При цьому варто звернути увагу на специфічні процедури звернення стягнення на грошові кошти боржника – юридичної особи та черговість списання грошових коштів з рахунку боржника, які регламентовані актами НБУ, а також на черговість звернення стягнення на майно юридичної особи, що поділяється на 3 групи залежно від залучення його до безпосередньої виробничої діяльності боржника – юридичної особи.

Щодо фізичної особи, то перш за все доцільно визначити, на які види доходів боржника може відбуватися стягнення (заробітна плата, пенсія, стипендія, інші доходи), та наявність юридичних обставин, з якими пов'язують можливість звернення стягнення на доходи фізичної особи (відсутність у боржника коштів на рахунках у фінансових установах, відсутність чи недостатність майна боржника для повного покриття належних до стягнення сум, виконання рішень про стягнення періодичних платежів, стягнення на суму, що не перевищує 3-х мінімальних розмірів заробітної плати).

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 7 (2 ГОД.)

Питання для обговорення:

1. Звернення стягнення на грошові кошти боржника – юридичної особи.
2. Звернення стягнення на інше майно боржника – юридичної особи.
3. Особливості звернення стягнення на майно боржника – фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності.
4. Порядок звернення стягнення на заробітну плату та інші доходи боржника – фізичної особи. Умови, розміри та порядок відрахувань із зарплати, пенсії, стипендії боржника. Звернення стягнення на інші доходи боржника.
5. Особливості виконання рішень про стягнення аліментів.
6. Особливості виконання рішень про накладення штрафів та конфіскацію майна. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Контрольні питання:

1. Які особливості звернення стягнення на грошові кошти боржника – юридичної особи?

2. Якими способами здійснюється звернення стягнення на кошти на рахунках боржника – юридичної особи?
3. Назвіть способи звернення стягнення на кошти на рахунках боржника – юридичної особи.
4. Яка черговість реалізації майна боржника – юридичної особи, на яке накладено арешт?
5. Охарактеризуйте процедуру реалізації майна боржника – юридичної особи.
6. Які особливості звернення стягнення на майно юридичної особи та фізичної особи – підприємця у разі припинення їхньої діяльності?
7. Що означає поняття «інші доходи» боржника – фізичної особи?
8. Особливості звернення стягнення на заробітну плату боржника, який відбуває покарання?
9. На які виплати боржника – фізичної особи не може бути звернено стягнення?
10. Назвіть обов'язки, що покладаються на адміністрацію підприємства, установи, організації, де працює боржник при отриманні ним виконавчого документа.
11. Який порядок стягнення аліментів?
12. Який порядок визначення державним виконавцем заборгованості по аліментах?
13. Які дії має вчинити державний виконавець у разі неможливості стягнення аліментів із заробітної плати і інших доходів аліментів протягом 3-х місяців підряд, якщо боржник не працює і не одержує доходів?
14. Охарактеризуйте порядок стягнення аліментів у разі виїзду боржника на постійне проживання за межі України.

Термінологічне завдання: прилюдні торги, зупинення операцій за рахунком боржника, арешт рахунків боржника, примусове списання грошових коштів з рахунків боржника, аліменти, заробітна плата, стипендія, пенсія, інші доходи.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

1. Визначте порядок стягнення аліментів.
2. Визначте особливості звернення стягнення на майно боржника – юридичної особи у разі її ліквідації.

Задача 1.

Державний виконавець визначив заборгованість Шибіка за аліментами на утримання неповнолітньої дитини в розмірі 12 тис. грн. Шибіко не згоден із зробленими державним виконавцем розрахунками.

Який порядок захисту інтересів Шибіка передбачає закон?

Варіант: *Чи можуть оскаржити розрахунок заборгованості за аліментними платежами на неповнолітню дитину такі особи:*

- сама неповнолітня дитина, що досягла 15 років;
- мати неповнолітньої дитини;
- представник органу опіки і піклування;
- будь-який родич?

Задача 2.

На підставі виконавчого документа на легковий автомобіль марки «УАЗ 469» вартістю 20000 грн., що належить боржнику необхідно звернути стягнення. Однак до відкриття виконавчого провадження боржник, який володів транспортним засобом потрапив в ДТП. За висновками спеціалістів вказаний автомобіль не підлягає ремонту. Проте, крім вказаного автомобіля боржник є власником і іншого майна.

Вкажіть юридичний механізм виконання виконавчого документа.

Задача 3.

Громадянин Н. тривалий час ніде не працює і не отримує інших доходів, у зв'язку із чим державний виконавець не може здійснити примусове виконання виконавчого документа по стягненню аліментів. Виходячи із цих обставин, державний виконавець з власної ініціативи звернувся до суду, який видав виконавчий документ, із заявою про розстрочку виконання.

Проаналізуйте правомірність дій державного виконавця.

Задача 4.

Державний виконавець внаслідок відсутності грошових коштів у боржника – юридичної особи ПП «Вікторія» здійснюючи примусове виконання виконавчого документу наклав арешт на вироблену продукцію підприємства. Оскаржуючи дії державного виконавця, представники ПП «Вікторія» вказують на наявність у юридичної особи і іншого майна, зокрема коштів на депозитних рахунках, легкових, вантажних автомобілів, цінних паперів, на які також може бути накладений арешт.

Визначте правомірність дій державного виконавця.

Задача 5.

До суду зі скаргою на дії державного виконавця звернувся генеральний директор ВАТ Третьяков, вважаючи, що державний виконавець незаконно наклав арешт на автомашину ВАЗ-2109. У скарзі вказується, що основний борг підприємства складає 35 тис. грн., однак державний виконавець описав і заарештував майно на суму 42 тис. грн. Крім того, проти підприємства порушено справу про банкрутство, у зв'язку з чим виконавче провадження підлягає зупиненню.

Державний виконавець надав докази того, що борг підприємства склав 37 680 грн. на погашення боргу було арештовано готової продукції даного підприємства на суму 33 тис. грн. однак виникли складності з її реалізацією.

З цієї причини було накладено арешт на автомобіль ВАЗ-2109, оцінений у 42 тис. грн.

Дайте оцінку аргументам державного виконавця. Які дії державний виконавець повинен розпочати? Чи можливе зупинення виконавчого провадження при відкритті провадження про банкрутство?

Задача 6.

10.10.2000 р. господарським судом було винесено рішення за позовом ПП «Зірка» про стягнення грошових сум з ПП «Колос». Рішення набрало законної сили 20.10.2000 р.

21.11.2000 р. стягувач направив виконавчий лист для виконання в банк, який обслуговував рахунки ПП «Колос». 25.04.2001 р. виконавчий лист повернено стягувачу у зв'язку з відсутністю грошових коштів на рахунок боржника. Стягувач пред'явив виконавчий лист для примусового виконання до органу ДВС 10.05.2001 р.

Чи вправі державний виконавець в цьому випадку прийняти до виконання виконавчий документ та відкрити виконавче провадження?

Задача 7.

По справі за позовом Соколової до Рябшина про визнання батьківства та стягнення аліментів рішення суду було ухвалено на користь позивачки та примусово виконано. Згодом справа надійшла до суду касаційної інстанції та судові рішення у справі були скасовані, справа розглянута судом першої інстанції повторно та у задоволенні позову відмовлено.

Як відповідачу у справі вирішити питання про повернення коштів стягнутих з нього аліментів на користь позивачки? Визначте учасників, строки та порядок вчинення процесуальних дій у цьому випадку.

Література:

1. Барабошкіна О. Кошти, на які не може бути звернено стягнення // Юридична газета. – 12.10.2006 р. – № 19 (79).
2. Гребьонкіна Л. Виконання рішень судів про стягнення аліментів // Право України. – 2000. – № 10. – С. 59.
3. Карамзін О. Виконання судових рішень, пов'язаних із стягненням аліментів // Право України. – 1995. – № 32. – С. 16.
4. Карамзін О. Як забезпечити виконання судового рішення // Право України. – 1995. – № 1. – С. 45.
5. Ніколаєв І., Ніколаєв О., Карманов Є., Заїкіна Л. Виконавче провадження в Україні: актуальні питання / Під ред. І. Ніколаєва. – К. : Центр комерційного права, 2004.
6. Сегеда С., Татаревський О. Як виконати судові рішення. – К., 2003.
7. Спасибо-Фатєєва І.В., Печений О.П., Крат В.І., Мица Ю.В., Спасибо І.А. Актуальні питання виконавчого провадження : практич. посібник / Під редакцією д.ю.н. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – К. : Центр комерційного права, 2009.
8. Тісногуз В. Особливості примусового виконання рішень // Юридична газета. – 15.06.2004 р. – № 11 (23).
9. Шершун Л., Стус О. Несприятливі правові обставини як перешкода стягнення кредитів банками // Юридична газета. – 15.03.2009 р. – № 14 (195).
10. Шершун Л., Стус О. Несприятливі правові обставини як перешкода стягнення

кредитів банками // Юридична газета. – 14.04.2009 р. – № 15 (196).

11. Щербак С.В. Примусове виконання рішень у цивільному судочинстві // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 65 – 67.

12. Юрчак В. Виконання рішень: окремі питання // Право України. – 2003. – № 3.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4.11.2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.

2. Цивільний процесуальний кодекс від 18.03.2004 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40 – 41 від 08.10.2004. – Ст.492.

1. Цивільний кодекс від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 від 03.10.2003. – Ст. 356.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18 від 02.05.2003. – Ст. 144.

3. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 3-4 від 23.01.2004. – Ст. 21.

4. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22 від 31.05.2002. – Ст.135.

5. Господарський процесуальний кодекс України від 6.11.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.

6. Кодекс про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.28.0>.

7. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.23.0>.

8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001 р. – № 5 від 09.02.2001. – Ст. 30.

9. Про затвердження Порядку накладення арешту на цінні папери: постанова КМУ від 22.09.1999 р. № 1744 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 38 від 08.10.99.

10. Про перелік видів доходів, які враховуються при визначенні розміру аліментів на одного з подружжя, дітей, батьків, інших осіб: постанова КМУ від 26.02.1993 р. № 146 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=146-93-%EF>.

11. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.

12. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень: наказ Міністерства юстиції України від 20.05.2003 р. № 43/5 // Офіційний Вісник України від 06.06.2003. – 2003. – № 21. – Ст. 981.

13. Про затвердження Положення про умови і порядок проведення тендерів (конкурсів) з визначення спеціалізованої організації для реалізації арештованого державними виконавцями майна: наказ Міністерства юстиції України від 11.02.2003 р. № 10/5 // Офіційний Вісник України. – 2003. – № 7 від 28.02.2003. – Ст. 298.

14. Порядок взаємодії органів державної виконавчої служби та податкової міліції при примусовому виконанні рішень судів про стягнення коштів на користь держави за позовами органів державної податкової служби: затв. наказом Міністерства юстиції України та Державної податкової адміністрації України від 3 липня 2002 р. № 60/304 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 28 від 26.07.2002. – Ст. 1340.

15. Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна: наказ Міністерства юстиції України від 15.07.1999 р. № 42/5 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 29 від 06.08.99.

16. Про затвердження Тимчасового положення про порядок проведення прилюдних торгів з реалізації арештованого нерухомого майна: наказ Міністерства юстиції України від 27.10.1999 р. № 68/5 // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 44 від 19.11.99.

17. Про затвердження Положення про порядок і умови зберігання цінних паперів, на які накладено арешт: постанова НБУ (zareestr. в Міністерстві юстиції України 29 жовтня 1999 р. за № 740/4033) // Офіційний Вісник України. – 1999. – № 44 від 19.11.99.

ТЕМА 10. Виконання рішень у немайнових спорах

Виконання рішень у немайнових спорах – це виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення. Особливістю виконання у таких категоріях справ є об'єкт виконання, а саме дії боржника. Виконання рішень по немайнових спорах має ряд особливостей, що відображені в главі 7 ЗУ «Про виконавче провадження», а також регламентовані нормами сімейного, житлового, трудового, цивільного тощо законодавства. Рішення, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення має бути чітко визначеним і реальним для виконання. Якщо боржник без поважних причин не виконав рішення протягом строку, встановленого державним виконавцем, вирішується питання про застосування санкцій штрафного характеру і встановлюється новий строк для виконання. В подальшому, якщо рішення не виконано, державний виконавець вирішує питання про застосування заходів примусового виконання, а також притягнення винних осіб до відповідальності. Подальший хід виконання провадження залежить від того, чи можливо виконати рішення без участі боржника.

При підготовці до даного семінарського заняття студентам необхідно з'ясувати специфіку вчинення виконавчих дій при виконанні рішень у немайнових спорах, а також визначити, за яких умов виконавче провадження може вважатися закінченим.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 8 (2 ГОД.)

Питання для обговорення:

1. Загальні умови виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення.

2. Особливості виконавчого провадження за окремими категоріями немайнових спорів:

- а) виконання рішення про поновлення на роботі;
- б) виконання рішення про відібрання дитини;
- г) виконання рішення у житлових спорах;
- д) виконання рішення про заборону діяльності об'єднання громадян;
- е) інші види рішень у немайнових спорах, що підлягають виконанню органами ДВС.

3. Особливості відповідальності суб'єктів виконавчого провадження при виконанні судових рішень у немайнових спорах.

Контрольні питання:

1. Які особливості процедури виконання рішення про поновлення на роботі стягувача?

2. Яка процедура виконання рішення про відібрання дитини?

3. Назвіть особливості процедури розшуку боржника та (або) дитини при виконанні рішення про відібрання дитини.

4. Яка роль та місце органів опіки та піклування при виконанні рішень про відібрання дитини?

5. У яких випадках на боржника покладається обов'язок сплатити виконавчий збір та інші витрати пов'язані із виконанням рішення про виселення боржника?

6. В чому полягає процедура виселення боржника?

7. Особливості відновлення виконавчого провадження за рішенням про вселення стягувача?

8. Як виконується рішення про примусовий обмін?

9. Які особливості виконання рішення про заборону діяльності об'єднання громадян?

10. Порядок вирішення питання про тимчасове обмеження у праві виїзду боржника за межі України.

11. При дотриманні яких умов виконавче провадження може вважатися закінченим:

- у справах про поновлення на роботі;

- у справах про вселення стягувача.

12. В яких випадках державний виконавець може самостійно, без участі боржника, виконати рішення немайнового характеру?

Термінологічне завдання: відібрання дитини, вселення, виселення, примусовий обмін, поновлення на роботі, об'єднання громадян.

Теми індивідуальних виступів:

1. Виконання рішення про відібрання дитини.

2. Виконання рішення у житлових спорах.

3. Відповідальність боржника у виконавчому провадженні при виконанні рішень немайнового характеру.

Методичне завдання:

(відобразити у конспекті підготовки до семінарського заняття)

1. Кримінальна відповідальність суб'єктів виконавчого провадження при виконанні судових рішень у немайнових спорах.

2. Визначте процедурні питання тимчасового влаштування дитини до лікувального закладу.

3. Дайте порівняльну характеристику виконання рішення у майнових спорах та виконання рішення у немайнових спорах.

Задача 1.

У цивільній справі за позовом органу опіки і піклування до подружжя Михалкових про позбавлення батьківських прав стосовно сина Сергія суд ухвалив рішення, яким задовольнив позов. По справі було порушено виконавче провадження. На момент виконання судового рішення хлопчик проживав з батьками та був тяжко хворий.

Які процесуальні питання зобов'язаний ініціювати державний виконавець для вирішення питання про тимчасове влаштування дитини? У якому порядку буде вирішуватись це питання?

Задача 2.

Управління комунального господарства міста звернулось до суду із скаргою на дії державного виконавця, який виніс постанову про зупинення виконавчого провадження стосовно виселення сім'ї Ковалик.

Державний виконавець пояснив свої дії тим, що гр. Ковалик К.Я. було надано лікарняний листок та заяву про відкладення виконавчих дій.

В судовому засіданні заявник пояснив, що перевезенням речей буде займатися управління комунального господарства. При цьому гр. Ковалик К.Я. буде надано окремий транспорт.

Суд, враховуючи, що з цілого будинку залишилась проживати тільки сім'я Ковалик, дім повністю відселений, комунікації відключені, прийшов до висновку, що залишення сім'ї проживати і надалі може привести до ще більшого погіршення здоров'я гр. Ковалик К.Я. А тому постанову державного виконавця скасував.

Оцініть докази кожної із сторін. Складіть план примусового виконання виконавчого листа про виселення в цій ситуації.

Література:

1. Виконання рішень про поновлення на роботі // Правовий тиждень. – 2010 р. – № 10 (188) від 9.03.2010 р.
2. Зоря А. Актуальні питання виконання рішень суду в немайнових спорах // Юридичний журнал. – 2003. – № 10.
3. Костюк В. Особливості врегулювання спорів про поновлення на роботі // Юридична газета. – 2006. – № 22 (82) від 23.11.2006 р.
4. Маталин А. С. Проблемы исполнения решений по индивидуальным трудовым спорам // Вестник Университета Российской академии образования. – 2001. – № 4. – С. 63 – 80.
5. Місяць А.П. Особливості виконання рішень судів та інших органів стосовно трудових спорів // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 42 – 44.
6. Наконечний І.М. Особливості виконання судових рішень по житлових спорах // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 38 – 40.
7. Незаконное увольнение: Науч.-практ. пособие / Под ред. К.Н. Гусова. М.: Проспект, 2009.
8. Сегеда С., Татаревський О. Як виконати судові рішення. – К., 2003.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4.11.2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.
2. Цивільний процесуальний кодекс від 18.03.2004 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40 – 41 від 08.10.2004. – Ст.492.
3. Цивільний кодекс від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 від 03.10.2003. – Ст. 356.
4. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22 від 31.05.2002. – Ст.135.
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25 – 26 від 29.06.2001. – Ст. 131.

6. Житловий кодекс України від 30.06.1983 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.27.0>
7. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.23.0>.
8. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38 від 19.09.2003. – Ст. 313.
9. Про об'єднання громадян: Закон України від 16.06.1992 р. // Відомості Верховної Ради України – 1992 р. – № 34 від 25.08.1992 р. – Ст. 504.
10. Про затвердження Положення про порядок легалізації об'єднань громадян: постанова КМУ від 26.02.1993 р. № 140 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=140-93-%EF&c=1#Card>
11. Про затвердження Правил опіки та піклування: затв. наказом Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України від 26.05.99 р. № 34/166/131/88 // Офіційний вісник України. – 1999 р. – № 26 від 16.07.1999 р. – С. 115.
12. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.
13. Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність органів і посадових осіб органів ДВС та звернень учасників виконавчого провадження: постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. № 14 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0014700-03>.
14. Про практику розгляду судами трудових спорів: постанова ПВСУ від 06.11.1992 р. № 9 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1077.904.0>.
15. Про деякі питання, що виникли в практиці застосування судами Житлового кодексу України: постанова ПВСУ від 12.04.1985 р. № 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1077.617.0>.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

ТЕМА 7. Заходи примусового виконання рішень

Отримання інформації про боржника і майно боржника. Повноваження державного виконавця щодо отримання інформації про боржника та його майно. Процедура розшуку боржника та його майна. Взаємодія з органами державної влади для отримання інформації про боржника та його майно.

Добровільне виконання рішення. Особливості добровільного виконання рішення в окремих категоріях справ. Строки для самостійного виконання рішення боржником.

Заходи примусового виконання рішення: звернення стягнення на майно боржника; звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), доходи, пенсію, стипендію боржника; вилучення у боржника і передача стягувачеві певних предметів, зазначених у рішенні; інші заходи, передбачені у рішенні.

Підстави для застосування примусових заходів виконання рішення.

Особливості застосування засобів примусового виконання. Порядок та способи застосування примусових засобів у майнових спорах. Порядок та способи застосування примусових засобів у немайнових спорах.

Література:

1. Зоря А. Актуальні питання виконання рішень суду в немайнових спорах // Юридичний журнал. – 2003. – № 10.
2. Ніколаєв І., Ніколаєв О., Карманов Є., Заїкіна Л. Виконавче провадження в Україні: актуальні питання / Під ред. І. Ніколаєва. – К. : Центр комерційного права, 2004.
3. Сегеда С., Татаревський О. Як виконати судові рішення. – К., 2003.
4. Спасибо-Фатєєва І.В., Печений О.П., Крат В.І., Мица Ю.В., Спасибо І.А. Актуальні питання виконавчого провадження : практич. посібник / Під редакцією д.ю.н. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – К. : Центр комерційного права, 2009.
5. Тісногуз В. Особливості примусового виконання рішень // Юридична газета. – 15.06.2004 р. – № 11 (23).
6. Щербак С.В. Примусове виконання рішень у цивільному судочинстві // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 65 – 67.
7. Юрчак В. Виконання рішень: окремі питання // Право України. – 2003. – № 3.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4.11.2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.20010. — № 239.
2. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.
3. Порядок взаємодії органів державної виконавчої служби та податкової міліції при примусовому виконанні рішень судів про стягнення коштів на користь держави за позовами органів державної податкової служби: затв. наказом Міністерства юстиції України та Державної податкової адміністрації України від 3 липня 2002 р. № 60/304 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 28 від 26.07.2002. – Ст. 1340.
4. Інструкція про порядок взаємодії органів внутрішніх справ України та органів державної виконавчої служби при примусовому виконанні рішень судів та інших органів

(посадових осіб): затв. наказом Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства юстиції України від 25 червня 2002 р. № 607/56/5 // Офіційний Вісник України. – 2002. – № 27 від 19.07.2002. – Ст. 1298.

5. Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність органів і посадових осіб органів ДВС та звернень учасників виконавчого провадження: постанова ПВСУ від 26.12.2003 р. № 14 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v0014700-03>.

ТЕМА 11. Особливості виконання рішень іноземних судів та арбітражів

Загальний порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні. Підготовка та розгляд справ про визнання та звернення до виконання іноземних судових рішень в Україні. Рішення суду щодо виконання іноземних судових рішень в Україні.

Порядок виконання рішень іноземних судів на підставі виконавчих листів судів України органами ДВС.

Проблеми визнання та виконання рішень іноземних арбітражів в Україні.

Література:

1. Євтушенко О.І. Особливості визнання та виконання рішень іноземних судів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. – К., 2005. – 19 с.

2. Євтушенко О. Процедура визнання та приведення до виконання рішень іноземних судів в Україні // Український журнал міжнародного права – Української асоціації міжнародного права. Український часопис міжнародного права. – 2004. – 1. – С. 68 – 73.

3. Прокопенко В. Виконання рішень міжнародних арбітражів в Україні // Юридична газета. – 2008. – № 51 – 52 (184).

4. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве. – К., 1992.

Нормативно-правові акти:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 4.11.2010 р. № 2677-VI // Уряд. кур'єр. — 21.12.2010. — № 239.

2. Цивільний процесуальний кодекс від 18.03.2004 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40 – 41 від 08.10.2004. – Ст.492.

3. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.

4. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25 від 21.06.94.

5. Інструкція про проведення виконавчих дій: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=252738.

6. Про практику розгляду судами клопотань про визнання й виконання рішень іноземних судів та арбітражів і про скасування рішень, постановлених у порядку міжнародного комерційного арбітражу на території України : постанова Пленуму ВСУ від 24.12.1999 р. № 12 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1077.533.0>.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

I. Індивідуальні завдання у формі *реферату* готуються студентом на обрану викладачем тематику. Студент повинен опрацювати визначену викладачем літературу та нормативно-правові акти. Реферат повинен містити не менше 10 друкованих аркушів, розкривати визначене викладачем актуальне питання теми, складатися із плану, вступу, висновків та містити перелік використаної літератури. По тексту реферату обов'язково мають бути зноски.

Наукова робота проводиться студентом за визначеною викладачем темою. Структура наукової роботи: вступ (тема, мета та завдання роботи та основні її положення); теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання); методи (вказуються і коротко характеризуються); основні результати роботи (подаються результати, схеми, систематизована реферативна інформація та її аналіз); висновки; список використаної літератури. Обсяг наукової роботи – до 30 сторінок.

II. *Реферування наукових статей* – процес аналітично-синтетичного опрацювання інформації, що полягає в аналізі первинного документу, знаходженні найвагоміших у змістовому відношенні даних (основних положень, фактів, доведень, результатів, висновків тощо). Процес реферування – низка логічних операцій, таких як: оцінка, відбір, аналіз та узагальнення відомостей, що містяться в первинному документі.

III. *Підготовка та оформлення схем, таблиць до запропонованих викладачем тем* має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання.

Нижче наводиться орієнтовний перелік індивідуальних завдань (рефератів) та пропонуються теми наукових статей для реферування. Тематику наукових робіт студент узгоджує з викладачем самостійно.

Студенту (за погодження із викладачем) надається можливість виконати індивідуальне завдання (реферат або наукову роботу) за самостійно сформульованою ним темою.

I. Теми рефератів

(оцінюється максимально в 5 балів):

1. Місце виконавчого провадження в системі галузей права: теоретико-правовий аналіз.
2. Проблеми організації діяльності державної виконавчої служби.
3. Реформування органів державної виконавчої служби.
4. Правовий статус державних виконавців.
5. Відповідальність державних виконавців.
6. Представництво сторін у виконавчому провадженні.

7. Відповідальність за порушення законодавства про виконавче провадження.
8. Участь експерта та спеціаліста у виконавчому провадженні.
9. Суб'єкти виконавчого провадження: теоретико-правовий аналіз.
10. Організаційно-правові аспекти участі прокурора у виконавчому провадженні.
11. Повноваження суду та інших органів у виконавчому провадженні за законодавством України.
12. Специфіка виконання постанов судів в адміністративних справах.
13. Проблемні питання виконання рішень третейських судів.
14. Особливості визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
15. Виконання рішень міжнародних арбітражів в Україні.
16. Юридична природа виконавчого документа.
17. Проблемні питання віднесення до виконавчих документів ухвал судів.
18. Особливості укладення мирової угоди в ході виконавчому провадженні.
19. Підстави для відкриття виконавчого провадження.
20. Поворот виконання як цивільна процесуальна гарантія захисту майнових прав відповідача.
21. Підвідомчість виконавчих проваджень.
22. Юридична природа виконавчого збору.
23. Право боржника на визначення першочерговості звернення стягнення на предмети (види майна).
24. Процедура проведення оцінки майна суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання.
25. Особливості звернення стягнення на земельну ділянку.
26. Проблемні питання звернення стягнення на самовільно побудований об'єкт нерухомості.
27. Оцінка та примусова реалізація майна боржника: практичні проблеми та рекомендації.
28. Відрахування із заробітної плати (заробітку), пенсії, стипендії боржника.
29. Особливості звернення стягнення на допомогу з державного соціального страхування.
30. Виконання виконавчих документів про стягнення аліментів.
31. Проблемні питання звернення стягнення на майно фізичної особи – підприємця.
32. Виконання рішення про відібрання дитини.
33. Виконання рішення у житлових спорах.
34. Відповідальність боржника у виконавчому провадженні при виконанні рішень немайнового характеру.

II. Список наукових статей для реферування (оцінюється максимально в 4 бали):

1. Авторгов А. Державна виконавча служба – псевдореформа та реформа // Юридична газета. – 2005. – № 23(59).
2. Барaboшкіна О. Кошти, на які не може бути звернено стягнення // Юридична газета. – 12.10.2006 р. – № 19 (79).
3. Белкін М. Стягнення виконавчого збору: вимоги законодавства і судова практика / М. Белкін, Ю. Белкіна // Юридичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 114 – 116.
4. Верба О.Б. Особливості визнання судом мирової угоди на стадії виконавчого провадження // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2008. – № 3.
5. Верба О. Вирішення судом питань, пов'язаних із настанням обставин, які ускладнюють або унеможливають виконання рішення // Вісник Львівського університету. – 2009. – Вип. 49. – С. 106 – 117.
6. Говоруха М. Місце і роль прокуратури у виконавчому провадженні // Вісник прокуратури. – 2006. – № 10 (64). – С. 51 – 58.
7. Гребьонкіна Л. Виконання рішень судів про стягнення аліментів // Право України. – 2000. – № 10. – С. 59.
8. Зоря А. Актуальні питання виконання рішень суду в немайнових спорах // Юридичний журнал. – 2003. – № 10.
9. Клименко О.С. Щодо окремих аспектів діяльності державної виконавчої служби у дорадянський та сучасний періоди: порівняльно-правовий аналіз // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 1. – С. 127 – 137.
10. Кононенко Ю., Гук Б. Становлення законодавства України про виконавче провадження: окремі питання // Право України. – 2005. – № 2. – С. 71 – 73.
11. Костюк В. Особливості врегулювання спорів про поновлення на роботі // Юридична газета. – 2006. – № 22 (82) від 23.11.2006 р.
12. Наконечний І.М. Особливості виконання судових рішень по житлових спорах // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2000. – № 3. – С. 38 – 40.
13. Притика Ю. Проблеми виконання рішень третейських судів // Юридична газета. – 2005. – № 7 (43).
14. Прокопенко В. Виконання рішень міжнародних арбітражів в Україні // Юридична газета. – 2008. – № 51 – 52 (184).
15. Рева А. Повноваження прокурора у виконавчому провадженні // Вісник прокуратури. – 2005. – № 3 (45). – С. 17 – 25.
16. Тісногуз В. Особливості примусового виконання рішень // Юридична газета. – 15.06.2004 р. – № 11 (23).
17. Хотинська О. Процесуальне становище сторін виконавчого провадження // Право України. – 2004. – № 3. – С. 85 – 87.

18. Хотинська О.З. Форми судового контролю за виконанням рішень судів в Україні: критерії та проблеми їх розмежування // Вісник Академії адвокатури України. – 2006. – № 5. – С. 53 – 59.

III. Підготовка та оформлення схем, таблиць

(оцінюється максимально в 3 бали):

1. Структура органів ДВС.
2. Принципи виконавчого провадження.
3. Класифікація джерел виконавчого провадження.
4. Суб'єкти виконавчого провадження. Учасники виконавчого провадження.
5. Форми судового контролю в процесі виконавчого провадження.
6. Взаємодія органів ДВС з іншими державними органами.
7. Умови участі прокурора у виконавчому провадженні.
8. Ієрархічна структура виконавчих документів.
9. Закони, в яких визначені виконавчими інші документи, ніж ті, що передбачені ЗУ «Про виконавче провадження».
10. Підстави для виконання і виконавчі документи.
11. Порядок отримання стягувачем виконавчих документів.
12. Вимоги до виконавчих документів, які визначені в інших, окрім ЗУ «Про виконавче провадження», нормативно-правових актах.
13. Види підвідомчості у виконавчому провадженні.
14. Підстави для відкриття виконавчого провадження.
15. Етапи примусової реалізації майна боржника.
16. Черговість звернення стягнення на майно боржника.
17. Порядок оскарження дій державного виконавця в адміністративному та судовому порядку.
18. Порядок та умови зняття арешту з майна боржника: державним виконавцем; начальником органу ДВС, в якому відкрито виконавче провадження; судом.
19. Процедура звернення стягнення на земельну ділянку.
20. Порядок стягнення аліментів.
21. Види відповідальності суб'єктів виконавчого провадження при виконанні судових рішень у немайнових спорах.
22. Порівняльна характеристика виконання рішення у майнових спорах та виконання рішення у немайнових спорах.
23. Заходи примусового виконання рішення.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

1. Загальна характеристика виконавчого провадження як міжгалузевого правового інституту.
2. Поняття та значення виконавчого провадження. Принципи виконавчого провадження.
3. Гарантії прав громадян та юридичних осіб у виконавчому провадженні.
4. Контроль та перевірка виконавчого провадження.
5. Поняття та види суб'єктів виконавчого провадження.
6. Державні виконавці та їх правовий статус.
7. Сторони виконавчого провадження, їх права та обов'язки.
8. Представництво сторін у виконавчому провадженні. Співучасть у виконавчому провадженні. правонаступництво у виконавчому провадженні.
9. Порядок, правовий статус та умови участі експерта у виконавчому провадженні.
10. Порядок, правовий статус та умови участі спеціаліста у виконавчому провадженні.
11. Порядок, правовий статус та умови участі суб'єкта оціночної діяльності – суб'єктів господарювання у виконавчому провадженні.
12. Порядок, правовий статус та умови участі перекладача у виконавчому провадженні.
13. Порядок, правовий статус та умови участі понятих у виконавчому провадженні.
14. Відводи державного виконавця, експерта, спеціаліста, перекладача.
15. Поняття і завдання державної виконавчої служби. Правова основа діяльності державної виконавчої служби.
16. Правовий захист державних виконавців. Соціально-побутове забезпечення державних виконавців.
17. Порядок оскарження дій або бездіяльності державних виконавців.
18. Взаємодія органів державної виконавчої служби з іншими органами державної влади та посадовими особами під час вчинення виконавчих дій.
19. Поняття та класифікація виконавчих документів.
20. Особливості виконання ухвал судів щодо забезпечення позовів.
21. Особливості виконання судових наказів.
22. Особливості виконання рішень Європейського суду з прав людини.
23. Правові акти несудових юрисдикційних органів (посадових осіб) як підстава виконавчого провадження.
24. Виконавчі написи нотаріусів як підстава виконавчого провадження.
25. Підстави для відкриття виконавчого провадження.
26. Поняття, види, зміст і форма виконавчого документа.

27. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Рішення та ухвали, які підлягають негайному виконанню.
28. Місце виконання рішення та підвідомчість виконавчих проваджень.
29. Особливості виконання рішень у разі відкриття кількох виконавчих проваджень щодо одного боржника.
30. Переривання та поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.
31. Строки здійснення виконавчого провадження. Добровільне виконання рішень.
32. Відмова у відкритті виконавчого провадження.
33. Направлення документів виконавчого провадження та роз'яснення рішень, які підлягають примусовому виконанню.
34. Відкладення, відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна порядку і способу виконання рішення.
35. Зупинення виконавчого провадження.
36. Закінчення (завершення) виконавчого провадження.
37. Відновлення виконавчого провадження.
38. Розподіл стягнутих з боржника грошових сум та черговість задоволення вимог стягувачів.
39. Порядок виплати стягнених грошових сум.
40. Порядок звернення стягнення на грошові кошти та інше майно боржника. Черговість стягнення.
41. Звернення стягнення на заставлене майно.
42. Звернення стягнення на майно боржника, яке перебуває в інших осіб або належне боржникові від інших осіб.
43. Звернення стягнення на будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку.
44. Арешт та вилучення майна боржника.
45. Реалізація майна, на яке звернено стягнення.
46. Особливості звернення стягнення на майно боржника – юридичної особи.
47. Порядок звернення стягнення на грошові кошти та інше майно юридичної особи.
48. Порядок звернення стягнення при реорганізації та ліквідації юридичної особи.
49. Підготовка та проведення прилюдних торгів по реалізації нерухомого майна юридичної особи.
50. Звернення стягнення на заробітну плату та інші види доходів боржника – фізичної особи (умови, розміри та порядок відрахувань із зарплати, кошти, на які не може бути звернено стягнення).
51. Порядок стягнення аліментів.
52. Виконання рішень щодо покарання у вигляді штрафу та конфіскації майна.
53. Виконання рішень у немайнових спорах (загальні умови).
54. Виконання рішення про відібрання дитини.

55. Виконання рішень про поновлення на роботі.
56. Виконання рішень про виселення боржника.
57. Виконання рішень про вселення стягувача.
58. Виконання рішень про примусовий обмін.
59. Виконання рішень про заборону діяльності об'єднання громадян.
60. Заходи примусового виконання рішень.
61. Загальний порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні.
62. Підготовка та розгляд справ по виконанню іноземних судових рішень в Україні.
63. Рішення суду щодо виконання іноземних судових рішень в Україні.
64. Виконання рішень щодо іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ПРОГРАМА КУРСУ.....	7
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ.....	12
Тема № 1, 2. (с/з № 1) Виконавче провадження в системі юрисдикційної діяльності держави. Правовий статус державних виконавців.....	12
Тема № 3. (с/з № 2) Суб'єкти виконавчого провадження.....	15
Тема № 4. (с/з № 3) Виконавчі документи	19
Тема № 5, 6 (с/з № 4, 5) Підвідомчість виконавчих проваджень. Стадії виконавчого провадження.....	23
Тема № 8 (с/з № 6) Порядок звернення стягнення на майно боржника.....	28
Тема № 9 (с/з № 7) Особливості звернення стягнення, які характерні для боржника – юридичної або фізичної особи.....	33
Тема № 10 (с/з № 8) Виконання рішень у немайнових спорах.....	38
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	42
Тема № 7. Заходи примусового виконання рішень.....	42
Тема № 11. Особливості виконання рішень іноземних судів та арбітражів...	43
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	44
ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ.....	48